

RADA MIEJSKA
w Kunowie

UCHWAŁA NR. XXXV / 182 / 2008

Rady Miejskiej w Kunowie

z dnia ... 10 . 12 : 2008

w sprawie ; zatwierdzenia Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich Kunowa

Na podstawie art 18 ust 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990r o samorządzie gminnych / tekst jednolity: Dz. U. z 2001r Nr 142 poz. 1591 z późn zmianami Rada Miejska w Kunowie uchwala co następuje:

§1.

- ☞ Rada Miejska w Kunowie przyjmuje i zatwierdza do realizacji Lokalny Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich Kunowa wynikający z opracowanego Programu stanowiący zał Nr 1 .

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy w Kunowie

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

Przewodniczący Rady Miejskiej
w Kunowie
Roman Kowalski

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI OBSZARÓW MIEJSKICH KUNOWA

RADA MIEJSKA
w Kunowie

Przewodniczący Rady Miejskiej
w Kunowie


Roman Kowalski

Kunów, kwiecień 2008



*Lokalny Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich Kunowa
opracowany przez:*



Świętokrzyską Agencją Rozwoju Regionu S.A.

Przy współpracy:

Urzędu Miasta i Gminy Kunów.

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE

I. CHARAKTERYSTYKA SYTUACJI W KUNOWIE

Zagospodarowanie przestrzenne
Sfera gospodarcza
Sfera społeczna
Analiza SWOT

II. POWIĄZANIE IDEI REWITALIZACJI Z DOKUMENTAMI PLANISTYCZNYMI NA POZIOMIE MIASTA I REGIONU

Narodowa Strategia Spójności na lata 2007-2013
Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-13
Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020
Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego
Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Kunów

III. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

Okres realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich
Obszar rewitalizacji
Uzasadnienie wyborów obszaru rewitalizacji

IV. CELE I PROPOZYCJE DZIAŁAŃ W OBSZARZE REWITALIZOWANYM

Cele przestrzenne rewitalizacji
Planowane działania na obszarze rewitalizowanym w aspekcie przestrzennym
Cele rewitalizacji w aspekcie gospodarczym
Planowane działania na obszarze rewitalizowanym w aspekcie gospodarczym
Cele rewitalizacji w aspekcie społecznym
Planowane działania na obszarze rewitalizowanym w aspekcie społecznym
Kryteria wyboru pilotażu i kolejności realizacji zadań

V. PLAN FINANSOWY REALIZACJI PROGRAMU W LATACH 2008 – 2015

VI. WSKAŹNIKI REALIZACJI PROGRAMU

VII. SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY WDRAŻANIA PROGRAMU

Załączniki:

1. Mapa obszarów Kunowa podlegających rewitalizacji
2. Zestawienie tabelaryczne inwestycji realizowanych w ramach LPR z podziałem finansowym

WPROWADZENIE

Lokalny Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich (LPROM) jest dokumentem, którego wykonanie zakłada pobudzenie aktywności lokalnej społeczności na rzecz szeroko rozumianego rozwoju Miasta Kunowa poprzez realizację zdefiniowanego wachlarza przedsięwzięć społeczno-gospodarczych w zakresie:

- tworzenia warunków lokalowych i infrastrukturalnych do rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości, działalności kulturalnej i edukacyjnej, w tym mających za zadanie podniesienie kwalifikacji mieszkańców zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- poprawy estetyki przestrzeni miejskiej,
- porządkowania „starej tkanki” urbanistycznej poprzez odpowiednie zabudowanie pustych przestrzeni w harmonii z otoczeniem,
- renowacji zabudowy budynków, w tym: obiektów infrastruktury społecznej oraz budynków o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym a także ich adaptacji na cele gospodarcze, społeczne i kulturalne,
- poprawy funkcjonalności struktury ruchu kołowego, ruchu pieszego i estetyki przestrzeni publicznych,
- przebudowy i remontów publicznej infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych, rekreacyjnych, kulturalnych i sportowych połączonych z działalnością gospodarczą.

Należy zaznaczyć, iż projekty ujęte w niniejszym opracowaniu stanowią jedynie propozycję przedsięwzięć z zakresu rewitalizacji, a ich właściwa realizacja będzie zależna od bieżących uwarunkowań finansowych, aktualnych potrzeb środowiska lokalnego oraz dostępnych możliwości technicznych.

Jednocześnie, dopuszcza się możliwość dokonywania zmian w zapisach niniejszego dokumentu – stosownie do potrzeb: nowe zadania, modyfikacja obszarów problemowych, etc. Organem decyzyjnym w tym przypadku będzie Rada Miejska Kunwa.

Słownik najważniejszych terminów:

- **Rewitalizacja** – „podejmowany w interesie publicznym proces przemian społecznych, przestrzennych, technicznych i ekonomicznych, mający na celu wyprowadzenie danego obszaru ze stanu kryzysowego, przywrócenie obszarowi jego funkcji i stworzenie warunków do jego rozwoju z wykorzystaniem jego charakterystycznych sił endogenicznych”.
- **Lokalny Program Rewitalizacji** – „opracowany, przyjęty i koordynowany przez gminę program wieloletnich działań w sferze społecznej, przestrzennej i gospodarczej, prowadzący w założonym w nim okresie do wyprowadzenia obszaru ze stanu kryzysowego i stworzenie warunków jego rozwoju”.
- **Obszar programu rewitalizacji** – „obszar dla którego opracowuje się i realizuje program rewitalizacji, obejmujący całość lub część obszaru znajdującego się w stanie kryzysowym”.

I. CHARAKTERYSTYKA SYTUACJI W KUNOWIE

Miasto i Gmina Kunów leży w północno-wschodniej części województwa świętokrzyskiego, na obszarze dawnego Staropolskiego Okręgu Przemysłowego. Należy do powiatu ostrowieckiego i sąsiaduje z następującymi gminami: Bodzechów, Ostrowiec Świętokrzyski, Waśniów, Pawłów, Brody Hżeckie oraz Sienno.

W skład gminy (poza miastem Kunów) wchodzi 17 sołectw: Biechów, Boksycka, Bukowie, Chocimów, Doły Biskupie, Janik, Kol. Inwalidzka, Kol. Piaski, Kurzacze, Małe Jodło, Miłkowska, Karczma, Nietulisko Duże, Nietulisko Małe, Prawęcín, Rudka, Udziarów, Wymysłów.

Atutem gminy jest położenie geograficzne na pograniczu Gór Świętokrzyskich, Przedgórza Hżeckiego oraz Wyzyny Sandomiersko-Opatowskiej. Obszar porożcinany jest doliną rzeki Kamiennej i Świśliny, a także wieloma małymi potokami. Bogate ukształtowanie terenu, różnorodność gleb, ponad 43% zalesienie oraz duże zasoby wody decydują o atrakcyjności terenu o każdej porze roku. Lasy położone w północnej części gminy stanowią fragment korytarza ekologicznego łączącego Góry Świętokrzyskie i dolinę środkowej Wisły. Cała gmina znajduje się w granicach obszaru chronionego krajobrazu doliny Kamiennej. Północną jej część pokrywają piaszczyste gleby porożnięte lasem, południową zaś – urodzajne gleby lessowe. Malowniczo wyglądają głębokie wąwozy i skarpy. Gmina jest dość bogata w surowce takie, jak piaski, piaskowce, ility i skały krzemowo-okruchowe, które mają znaczenie gospodarcze.

1.1 Zagospodarowanie przestrzenne

Gmina zajmuje powierzchnię 11358 ha. W jej skład wchodzi miasto Kunów o pow. 726,6 ha oraz 17 miejscowości o charakterze wsi, które wykazują duże zróżnicowanie zarówno pod względem zajmowanego obszaru jak i liczby domów. Średnia powierzchnia ziemi przypadająca na jedno siedlisko waha się od 0,73 ha dla wsi Boksycka do 107,5 ha dla wsi Kurzacze.

Organizacja przestrzenna gminy jest korzystna z punktu widzenia perspektyw i zachowania ładu przestrzennego. Wynika to z niemal centralnego położenia niewielkiego miasta (3,2 tys. mieszkańców) i otaczających miasto przysiółków w większości rozłożonych równoleżnikowo.

Niektóre wsie i przysiółki położone w terenie o mniej korzystnej infrastrukturze wykazują wyraźną tendencję do zamierania. Wiąże się to zarówno z degradacją rolnictwa jako komercyjnego działu gospodarki, jak również z odpływem młodszej części społeczności.

Przez tereny gminy przebiega linia kolejowa i droga krajowa nr 9 Radom – Rzeszów. Jest łatwy dostęp do komunikacji publicznej, MPK i PKS. Z łatwością dojechać można do położonego niedaleko Rezerwatu Archeologicznego w Krzemionkach, a także do Gór Świętokrzyskich.

Infrastruktura techniczna

Gmina posiada na swoim terenie 169,9 km dróg różnych kategorii, w tym:

- droga krajowa: 8,7 km, która w roku 2003 na całej długości została zmodernizowana, łącznie z wybudowanym wiaduktem nad torami kolejowymi w m. Boksycka.
- drogi powiatowe o łącznej długości 63,2 km z czego 45 km to drogi utwardzone pozostałe zaś to gruntowo-szlakowe.
- drogi gminne o łącznej długości 98 km z czego 53,55 km to drogi utwardzone pozostałe: gruntowo-szlakowe.

Stacja kolejowa obsługuje ruch towarowy i pasażerski. Jednakże w transporcie towarowym największą rolę odgrywa transport samochodowy.

Komunikacja osobowa, w tym zamiejscowa to przede wszystkim autobusy PKS oraz autobusy sieci podmiejskiej MPK i prywatne mikrobusy.

Z sieci wodociągowej mogą korzystać prawie wszyscy mieszkańcy gminy, nie mniej sieć wodno-kanalizacyjna na wielu odcinkach wymaga wymiany i remontu. Długość sieci wodociągowej to 120 km¹, co pozwala ponad 2455 gospodarstwom domowym na korzystanie z zasilania sieciowego administrowanego przez Zakład Gospodarki Komunalno-Mieszkaniowej. Podłączenie do kanalizacji miejskiej posiadają 1062 gospodarstwa domowe z terenu miasta, a około 500 domów posiada własne zbiorniki asenizacyjne.

Gazyfikację gminy można właściwie uznać jako średnio zaawansowaną gdyż tylko w m. Kunów, Nietulisko Małe, Nietulisko Duże oraz część Kol. Piaski i Janik pobiera gaz

¹ GUS, Województwo świętokrzyskie, Podregiony, Powiaty, Gminy 2006,

Informacje o długości sieci wodociągowej dotyczą przewodów ulicznych bez połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów. Informacje uwzględniają dane o sieci przesyłowej oraz sieci rozdzielczej. Dane o długości sieci kanalizacyjnej, oprócz przewodów ulicznych uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej, nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

z sieci. Tym samym gazem sieciowym zasilanych jest 1420 gospodarstw, a ponad 1000 korzysta z dostaw gazu z butli.

Na terenie gminy wszystkie wsie i miasto posiadają łączność telefoniczną siecią bądź radiową, co stwarza walory nowoczesności.

W Kunowie funkcjonuje system zbiórki odpadów do indywidualnych pojemników w zabudowie jednorodzinnej oraz system zbiórki odpadów do większych pojemników w budownictwie wielorodzinnym. System ten obejmuje prawie wszystkich mieszkańców. W poszczególnych miejscowościach prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów szkła, makulatury, tworzyw sztucznych i odpadów wielkogabarytowych. System segregacji śmieci „u źródła” wymaga poszerzenia, konieczna jest również kampania propagandowa zachęcająca ludność Kunowa do segregowania odpadów w gospodarstwach domowych. Niska motywacja w tej dziedzinie wśród mieszkańców przekłada się na ciągle niewielką efektywność systemu zbierania odpadów w oddzielnych pojemnikach na poszczególne surowce wtórne.

Gmina posiada wysypisko odpadów komunalnych, które jest administrowane przez Zakład Unieszkodliwiania Odpadów założony przy współudziale gmin: Bodzechów, Łagów, Kunów, Ostrowiec Św., Waśniów.

Dalszy rozwój gospodarczy i przestrzenny Kunowa oraz poprawa warunków życia ludności uzależnione są od modernizacji i rozbudowy infrastruktury technicznej miasta z uwzględnieniem lokalnych ograniczeń i najpilniejszych potrzeb.

Mieszkalnictwo

W Kunowie większość mieszkań stanowi własność osób fizycznych. Znaczna część lokali znajduje się w budownictwie indywidualnym mniej lub bardziej rozproszonym.

Stan zasobów mieszkaniowych na koniec 2002r². w gminie Kunów wynosił 3205 mieszkań, posiadających łącznie 10086 izb (średnio 3,56 izby), o łącznej powierzchni użytkowej 188352 m². Średnia powierzchnia mieszkania w mieście wynosi 63,5m²; to jest nieco powyżej średniej wojewódzkiej dla miast: 60,4m².³ Powierzchnia użytkowa przypadająca na jedną osobę to średnio 18,7 m². Mała powierzchnia użytkowa przypadająca na mieszkańca jest cechą charakterystyczną obszarów miejskich.

Standard zamieszkania uzależniony jest od stopnia uzbrojenia technicznego mieszkań. Pomimo, iż w Kunowie nie wszystkie budynki mieszkalne posiadają podstawową

² Narodowy Spos Powszechny 2002.

³ GUS, www.stat.gov.pl/bdr

infrastrukturę sanitarną, sytuacja jest dość dobra. Do wodociągu z sieci jest podłączonych 2450 mieszkań, co stanowi ponad 87% ogółu.

Najgorsza sytuacja panuje w mieszkaniach w budynkach starszych niż 50 lat. Wymagają one modernizacji i remontów, na które często nie stać ich właścicieli.

Największe ograniczenia w dostępie do mediów występują na obrzeżach miasta, w starym jednorodziowym budownictwie. Często brak w nich dostępu do podstawowej infrastruktury sanitarnej – łazienki, ciepłej bieżącej wody w mieszkaniu.

Przyrost masy mieszkaniowej następuje głównie dzięki budownictwu indywidualnemu na obrzeżach miasta, jest on jednak niewielki. Bez znacznych inwestycji w zasoby mieszkaniowe, sytuacja w mieście nie poprawi się. Konieczne są zarówno prace remontowo-modernizacyjne, jak i budowlane w zakresie mieszkalnictwa zbiorowego.

Warunki przyrodnicze

Przyrodniczo gmina położona jest na pograniczu Przedgórze Hżeckiego w jego południowej części i Wyżyny Sandomierskiej. Położenie to sprawia, że krajobraz regionu posiada wiele wartościowych i atrakcyjnych elementów, w tym znaczące urzeźbienie terenu, dużą zmienność gleb, łsistość i znaczące zasoby wody. Obszar gminy rozciąęty jest płaską doliną Kamiennej i znacznie od niej węższą, meandrującą doliną Świśliny oraz wieloma drobnymi potokami spływającymi ze źródlisk usytuowanych u podnóży licznych wzniesień. Deniwelacja terenu gminy jest dość znaczna i wynosi około 130 m. Składają się na nią większe wzniesienia położone na zachód od Kolonii Biechów osiągające prawie 300 m n.p.m. i dolina Kamiennej, która przy granicy z Ostrowcem Św. posiada wysokość 175 m n.p.m.

Północna część gminy to obszar niemal w całości pagórkowaty o niewielkich spadkach terenu na którym wyróżniają się pagórki w formie wydm piaszczystych porośniętych lasem. Oddzielona doliną Kamiennej południowa część gminy jest obszarem wyżynnym lekko falistym, pociętym głębokimi dolinami rzecznyymi, parowami i jarami o stromych zboczach z wyróżniającą się wysoką skarpią opadającą do doliny Kamiennej.

Cały obszar gminy znajduje się w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Kamiennej.

Lasy położone w północnej części gminy stanowią natomiast fragment korytarza ekologicznego łączącego Góry Świętokrzyskie i Obszar Doliny Środkowej Wisły.

1.2 Sfera gospodarcza

Gospodarka

Na dzień 1 października 2007r. w ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez Burmistrza Miasta i Gminy Kunów – osoby fizyczne i spółki cywilne – zarejestrowanych było 353 podmioty⁴.

Turystyka

Samo miasto jak i jego okolice to raj dla turystów i koneserów ciszy oraz odpoczynku wśród zieleni i malowniczych pamiątek przeszłości. Miłośnicy przyrody mogą poznać na niewielkim obszarze dwie krainy geobotaniczne – Wyżynę Sandomierską i Przedgórze Iłżeckie, rozdzielone dolinami rzek Kamiennej i Świśliny. Północną część gminy pokrywają piaszczyste gleby porośnięte kompleksem Lasów Iłżeckich. Południową część stanowią tereny lessowe z malowniczymi, głębokimi wąwozami i skarpami stromo opadającymi ku dolinom rzek.

Na szlakach turystycznych można spotkać liczne osobliwości przyrodnicze: odsłonięcia geologiczne, głazy narzutowe, żywe pomniki przyrody. Rozwój turystyki zapewnia także zbiornik wodny "Wióry", znajdujący się na pograniczu gmin Kunów i Pawłów.

Atrakcje przyrodnicze nie są jedynymi na terenie gminy, dużą rolę odgrywają również zabytki kultury. Wart uwagi jest XVII – wieczny kunowski kościół p.w. św. Władysława z pięknie rzeźbionymi przez miejscowych kamieniarzy ołtarzami oraz murowana dzwonnica wzniesiona w 1896r. wg projektu Wojciecha Gersona. Świadectwem dobrze rozwijającego się przemysłu już w I poł. XIX w. są ruiny walcowni żelaza w Nietulisku Dużym wchodzącej w skład Staropolskiego Okręgu Przemysłowego oraz ruiny fabryki tektury "Witulini" w Dołach Biskupich z pocz. XX w., gdzie od sześciu lat odbywa się ogólnopolska impreza Piknik Gombrowiczowski. Godne obejrzenia są również: okazałe grodzisko powstałe na odciętym suchą fosą cyplu tworzące zespół parkowo-dworski z XIX wieku w Nietulisku Małym; zespół parkowo-dworski w Chocimowie wraz z murowanym dworem z 1868 r. oraz kaplica św. Katarzyny z 1430 r. ufundowana przez bp. Oleśnickiego, usytuowana na pograniczu wsi Miłkowska Karczma przy dawnym trakcie Iłżeckim.

⁴www.kunow.pl, w statystykach tych są zarejestrowane podmioty, których siedziba znajduje się na terenie gminy Kunów, nie ma podmiotów działających na terenie Kunowa, a zarejestrowanych w innych urzędach gminy.

1.3 Sfera społeczna

Demografia

Miasto Kunów na koniec 2006r. zamieszkiwało 3148 osób (miasto i gmina: 10300). Kobiet było nieznacznie więcej niż mężczyzn: 1 585 w stosunku do 1 563 (na 100 mężczyzn przypadają 102 kobiety)⁵.

Średnia gęstość zaludnienia w mieście kształtowała się w 2006r. na poziomie 428 osób/km² i była znacznie niższa niż analogiczny wskaźnik dla np. miast powiatowych województwa świętokrzyskiego (bez miasta na prawach powiatu – Kielc) wynoszącego 1041,09 osoby/km². Świadczy to o małym udziale zabudowy mieszkaniowej wielopiętrowej w ogólnej zabudowie miasta.

Na kształtowanie się poziomu zaludnienia obszaru miasta miały wpływ – oprócz procesów demograficznych – także ruchy migracyjne. Ujemne saldo migracji odgrywa coraz większą rolę w spadku liczby ludności obszaru miasta. Migrują przede wszystkim ludzie młodzi, z wykształceniem wyższym lub zawodowym (zasadniczym i średnim). Ponieważ tendencja ta nasiliła się po roku 2004, brak jest danych na temat powrotów tych osób – jeszcze nie minął okres, po którym można się spodziewać reemigracji. Wyjazdy tej grupy społecznej – w wieku rozrodczym – w połączeniu z ogólnoeuropejską tendencją do spadku dzietności, niosą zagrożenie lawinowego starzenia się społeczności lokalnej.

Obciążenie ekonomiczne mieszkańców w wieku produkcyjnym w Kunowie jest mniejsze niż przeciętne w województwie, wynika to zarówno z mniejszego udziału w populacji ludzi młodych, jak i starych, przy czym tych drugich jest znacznie mniej. Osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowią ok. 15,5% populacji Kunowa, osoby w wieku poprodukcyjnym 17%. Stosunkowo mała liczba osób w wieku poprodukcyjnym jest zjawiskiem korzystnym, ale niestety osoby starsze swoje życie ograniczają często do grona rodzinnego i telewizji, rezygnując z aktywności w sferze publicznej. Polscy seniorzy w większości żyją w rodzinach swych dzieci i sprawy rodziny stanowią podstawowy przedmiot ich troski. W miastach, gdzie atomizacja społeczeństwa jest znaczna, seniorzy często pozbawieni są możliwości angażowania się w satysfakcjonującym stopniu w życie dzieci, a co za tym idzie, czują się niepotrzebni. Stanowią ogromny, a niewykorzystany społecznie potencjał, który łatwo może się przerodzić w słabą stronę lokalnych społeczności.

⁵ www.kunow.pl

Liczba ludności wg płci w 2006 roku

Miasto	Ogółem		W wieku					
			Przedprodukcyjny m		Produkcyjnym		Poprodukcyjnym	
			0-15		19 - 60	19 - 65	powyżej 60	powyżej 65
			K	M	K	M	K	M
Kunów	1585	1563	204	275	1021	1078	345	187

Współczynnik feminizacji w Kunowie nie jest wysoki, ponieważ wynosi 102. Analogiczny wskaźnik dla województwa świętokrzyskiego wynosi 104,8. Średni dla populacji współczynnik feminizacji nie obrazuje w pełni struktury płci. W starszych grupach wiekowych występuje bowiem znaczna przewaga kobiet nad mężczyznami, która spowodowana jest nadumieralnością mężczyzn. Dodatkowo, w krajach przechodzących transformację ustrojową notuje się znaczny wzrost śmiertelności mężczyzn także w wieku produkcyjnym, co wskazuje, że feminizacja społeczności polskiej, a tym samym i kunowskiej będzie się pogłębiać.

Problemy społeczne

W Kunowie widoczne jest stosunkowo nieduże uzależnienie od środków utrzymania poza-zarobkowych, gdyż tylko dla 34,81% osób głównym źródłem dochodów jest renta lub emerytura.

Pozytywnym zjawiskiem jest tym samym fakt, że dla stosunkowo dużej części ludności głównym źródłem utrzymania jest praca najemna. 45,86% ludności czerpie z niej największą część budżetu domowego. 7,3% ludności utrzymuje się z pracy na rachunek własny, 3,6% ludności miasta utrzymuje się z pracy we własnym gospodarstwie rolnym.⁶

W Kunowie nie notuje się obszarów, w których występuje podwyższona zachorowalność na określony typ schorzeń. Większa zachorowalność występuje wśród osób starszych, bezrobotnych, korzystających z pomocy społecznej, osób z niskim wykształceniem.

Niepełnosprawność jest problemem, z którym spotykają się mieszkańcy wszystkich dzielnic Kunowa. Rozproszenie osób niepełnosprawnych na terenie miasta pozwala na łatwiejszą ich integrację społeczną, ale zwiększa koszty przystosowania otoczenia do ich

⁶ GUS, Podstawowe informacje ze Spisów Powszechnych, 2002

potrzeb z racji konieczności zmian na obszarze całego miasta, a nie tylko na wybranych terenach.

Aktywność obywatelska

Aktywność obywatelska wyrażająca się w korzystaniu z czynnego prawa wyborczego jest dość niska. Mieszkańcy Kunowa nie angażują się w życie publiczne, nawet na najniższym z możliwych poziomach – uczestnictwie w wyborach. Frekwencja w 1 turze wyborów samorządowych w 2006r. wynosiła 35,1%, w drugiej była nieco wyższa 43,36%⁷.

Rynek pracy

Stopa bezrobocia w powiecie ostrowieckim kształtuje się na dość wysokim poziomie – na dzień 31.01.2008 wyniosła 19,6%. Powyższe wynika głównie z rolniczego charakteru powiatu.

W gminie Kunów na koniec 2006r zarejestrowanych było 1232 bezrobotnych, z czego 53,0% stanowiły kobiety. Tylko 210 bezrobotnych było uprawnionych do pobierania zasiłku, co oznacza, że bardzo znikomemu odsetkowi bezrobotnych udaje się znaleźć pracę na okres powyżej roku. Wyrejestrowują się na parę miesięcy, a po tym okresie „wracają do statystyk” urzędu pracy. 48,5% bezrobotnych pozostaje bez pracy powyżej 12 miesięcy. Długotrwale bezrobotni to grupa najbardziej narażona na wykluczenie społeczne (o ile już nie wykluczona społecznie), przy czym w wypadku osób bezrobotnych mówi się raczej o samowykluczeniu, wycofaniu się z uczestnictwa w życiu społecznym. Unikanie kontaktów formalnych i nieformalnych, zwłaszcza z osobami pozostającymi czynnymi zawodowo, utrudnia powrót na rynek pracy, gdyż ogranicza dostęp do informacji. Dodatkowo, długotrwale bezrobocie wyrabia często postawę roszczeniową lub tzw. zaradność patologiczną – uczy osobę, jak zdobywać środki finansowe nie podejmując legalnej pracy zarobkowej (korzystając z usług pomocy społecznej i instytucji charytatywnych, lub, co gorsza, schodząc na drogę przestępczości).

Struktura wiekowa osób bezrobotnych jest bardzo niekorzystna. Osoby w wieku mobilnym (18-44 lata) stanowią 72,2% ogółu bezrobotnych w mieście. Jest to znacznie więcej niż przeciętnie w kraju. Problemy ze znalezieniem zatrudnienia w tej grupie wiekowej przekładają się na szereg niekorzystnych zjawisk demograficznych i gospodarczych – ujemny przyrost naturalny, migracje, brak rozwoju sektora gospodarki, skostnienie struktur

⁷ Państwowa Komisja Wyborcza, www.wybory2006.pkw.gov.pl

zatrudnienia zwłaszcza w sektorze publicznym, spadek konsumpcji dóbr trwałych – obniżony popyt na mieszkania, meble, artykuły gospodarstwa domowego, usługi remontowe, stolarskie itp. Obniżenie popytu wymusza na przedsiębiorcach obniżenie podaży, co oznacza spowolnienie rozwoju gospodarki, a to znowu zmniejsza liczbę miejsc pracy na lokalnym rynku.

1.4 Analiza SWOT

Podczas Sesji Planowania Strategicznego, realizowanej w ramach opracowania „Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Kunów”, moderatorzy przeprowadzili zajęcia warsztatowe, których celem było wskazanie przez uczestników czynników wpływających na kształt polityki władz miasta.

Wyniki analizy posłużyły do opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji. W oparciu o uzyskane informacje opracowano zestawienia tabelaryczne istotnych czynników.

POŁOŻENIE MIASTA – GMINY

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">▪ Korzystne położenie geograficzne miasta i gminy, bliskość miast średniej wielkości, w tym sąsiedztwo Ostrowca Św.▪ Dobre położenie komunikacyjne, głównie w kierunku wschód-zachód, w tym z Kielcami i Radomiem▪ Znaczące walory krajobrazowe i środowiskowe▪ Korzystna struktura przestrzenna gminy z ukształtowanym centrum gospodarczo-kulturalnym w formie miasta	<ul style="list-style-type: none">▪ Występowanie słabych gleb w północno-wschodniej części gminy▪ Utrudnienia gospodarowania na gruntach o urozmaiconej konfiguracji
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none">▪ Integracja Polski z UE	<ul style="list-style-type: none">▪ Brak skutecznej polityki regionalnej aktywizującej rejon o dużych zasobach przemysłu ciężkiego

SFERA SPOLECZNA

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stały wzrost zatrudnienia w sektorze prywatnym ▪ Dostateczna ilość placówek oświatowych o dobrym stanie technicznym i wyposażeniu ▪ Dobry stan podstawowej opieki zdrowotnej oraz poprawny dostęp do leczenia specjalistycznego ▪ Wysoka świadomość dziedzictwa kulturowego, historycznego i społecznego ▪ Korzystny wskaźnik migracji, utrzymujący stały wzrost liczby ludności pomimo niskiego przyrostu naturalnego ▪ Znaczące zaangażowanie mieszkańców w rozwiązywanie problemów o charakterze lokalnym, w tym działalność stowarzyszeń, zespołów artystycznych, klubu sportowego i OSP 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wysoki udział w strukturze wiekowej ludności w wieku poprodukcyjnym ▪ Bardzo niski przyrost naturalny ▪ Niski wskaźnik zawierania małżeństw ▪ Niezadawalający stan wyposażenia szkół w sale gimnastyczne, boiska, sprzęt sportowy i rekreacyjny oraz komputerowy i pomocy naukowe ▪ Brak urządzonych miejsc wypoczynku i rekreacji oraz placów zabaw dla dzieci
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozwój szkolnictwa na poziomie gimnazjum i szkoły średniej ▪ Rozwój gospodarczy Kunowa jako centrum gospodarczego, oświatowego i kulturalnego, przyjmującego ludność z restrukturyzujących się wsi ▪ Rozbudowa ośrodka zdrowia i utworzenie placówki opieki socjalnej ▪ Funkcjonowanie GCI umożliwiającego bieżące informowanie zainteresowanych o ofertach pracy oraz uzyskiwanie innych ważnych dla nich informacji 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Patologiczne skutki długotrwałego bezrobocia ▪ Mało skuteczne formy walki z bezrobociem ▪ Obniżenie nakładów na rozwój oświaty i wychowania (subwencja) ▪ Wzrastająca liczba przestępstw ▪ Nieprzemysłane, szybko wdrażane reformy gospodarcze i społeczne oraz częste zmiany prawa bez procesów dostosowawczych

BUDŻET GMINY

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">▪ Systematycznie wzrastające wydatki inwestycyjne na infrastrukturę techniczną i społeczną▪ Dobre przygotowanie kadr obsługujących dochody i wydatki gminy	<ul style="list-style-type: none">▪ Zmniejszający się udział dochodów własnych w dochodach gminy▪ Problemy ekonomiczne podatników podatku od nieruchomości▪ Zadłużenie gminy
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none">▪ Możliwość pozyskania środków finansowych z różnych źródeł krajowych▪ Możliwość korzystania ze środków UE	<ul style="list-style-type: none">▪ Częste zmiany w przepisach▪ Zmniejszająca się dotacja i subwencja na zadania zlecone i powierzone

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">▪ Wysokie – blisko 100% uzbrojenie gminy w sieć wodociagową pokrywającą potrzeby mieszkańców▪ Wysoki stopień telefonizacji▪ Systematyczna poprawa stanu dróg gminnych i powiatowych; wzrost ilości dróg trwale utwardzonych. Posiadanie oczyszczalni ścieków i części kanalizacyjnej▪ Przygotowanie koncepcji kanalizacji	<ul style="list-style-type: none">▪ Brak kanalizacji sanitarnej na terenach wiejskich▪ Zły stan techniczny dróg lokalnych i dojazdowych▪ Konieczność budowy, remontów i przebudowy wielu dróg i infrastruktury towarzyszącej, mostków, poboczy i chodników
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none">▪ Możliwość korzystania ze środków krajowych i środków UE na rozwój infrastruktury▪ Przygotowane projektu do realizacji	<ul style="list-style-type: none">▪ Mocne pozycje monopolistów ZEORK, TP S.A., PGNiG

ROLNICTWO

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Większość użytków rolnych jest w posiadaniu prywatnych właścicieli ▪ Niezłe wyposażenie gospodarstw rolnych w sprzęt i maszyny rolnicze ▪ Pełne pokrycie zapotrzebowania gospodarstw na wodę i energię elektryczną ▪ Występowanie dobrych gleb w południowo-zachodniej części gminy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mała powierzchnia gospodarstw rolnych ▪ Duże zróżnicowanie bonitacyjne gleb ▪ Urozmaicenie terenu sprzyjające erozji ▪ Znacząca ilość odłogów i ugorów oraz brak koncepcji i środków na ich efektywne zagospodarowanie ▪ Starzenie się i niski poziom wykształcenia właścicieli i użytkowników gospodarstw ▪ Brak budynków dostosowanych do specjalistycznej produkcji ▪ Zmniejszający się stan pogłowa zwierząt
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Próby tworzenia większych gospodarstw, specjalizacja produkcji ▪ Bliskość WODR w Ostrowcu Św., OSM oraz oddziału ARiMR ▪ Rozwój rolnictwa ekologicznego, agroturystyki 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Opór rolników przed komasacją gruntów ▪ Kłopoty ze zbytem płodów ▪ Spadek opłacalności produkcji ▪ Prywatyzacja przetwórstwa rolnego ▪ Konkurencja produktów UE

HANDEL, USŁUGI I ZAKŁADY PRODUKCYJNE

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dobrze rozwinięta przedsiębiorczość, w tym zwłaszcza drobne zakłady i handel detaliczny ▪ Przewaga sektora prywatnego nad publicznym ▪ Szybki rozwój sfery usług oraz sfery produkcyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nierównomierne rozmieszczenie podmiotów gospodarczych na terenie gminy ▪ Brak podmiotów zajmujących się organizacją wypoczynku sobotnio-niedzielnego i agroturystyką ▪ Mała liczba drobnych zakładów wytwórczych, zwłaszcza rzemieślniczych
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dostateczne zasoby siły roboczej ▪ Duża umiejętność mieszkańców radzenia sobie w trudnych warunkach ekonomicznych i dostosowywania się do zachodzących zmian ▪ Znaczny potencjał intelektualny i twórczy mieszkańców ▪ Zmiana planu zagospodarowania gminy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wzrost konkurencyjności połączony z możliwością eliminacji rynku małych podmiotów gospodarczych ▪ Brak organizacji gospodarczych

TURYSTYKA

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Występowanie na terenie gminy wielu atrakcji przyrodniczych (pagórki, wąwozy, jary, pomniki przyrody) ▪ Występowanie na terenie gminy dużych kompleksów leśnych ▪ Występowanie wielu zabytków 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Słabe zagospodarowanie terenów atrakcyjnych turystycznie ▪ Brak informacji turystycznej ▪ Słaba promocja walorów turystycznych gminy ▪ Niedostateczna baza turystyczna i agroturystyczna
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Promocja walorów turystycznych gminy ▪ Rozwój turystyki w sąsiednich gminach ▪ Dokończenie budowy zbiornika WIÓRY ▪ Możliwość korzystania ze środków UE na rozwój turystyki 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Niedocenianie walorów turystycznych i krajobrazowych rejonu ▪ Brak nakładów na rekreację

OCHRONA ŚRODOWISKA

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Duże zasoby kopalin (piasek, pospólka, piaskowce) ▪ Wysoki stopień lesistości ▪ Możliwość składowania odpadów na wysypisku ZUO „Janik” ▪ Brak zagrożenia dla wód podziemnych ▪ Niskie emisje pyłów i gazów ▪ Postępująca budowa sieci kanalizacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Niska jakość wód w studniach przydomowych ▪ Mały stopień kanalizacji ▪ Zanieczyszczenie rzeki Kamienna
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Możliwość korzystania ze środków FOS ▪ Możliwość korzystania ze środków UE na rozwój infrastruktury w zakresie ochrony środowiska ▪ Wzrost zasobów wód gruntowych przez zakończenie budowy zbiornika Wióry 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zbyt powolny proces budowy kanalizacji ▪ Degradacja środowiska poprzez złą gospodarkę kopalinami i lasami prywatnymi

Szczegółowa analiza powyższych informacji pozwala na zdefiniowanie następujących wniosków, prezentujących czynniki istotne z punktu widzenia kształtu proponowanych w dokumencie zadań:

a) w sferze zagospodarowania przestrzennego:

- korzystne położenie geograficzne miasta i gminy, bliskość miast średniej wielkości, w tym sąsiedztwo Ostrowca Św.
- dobre położenie komunikacyjne, głównie w kierunku wschód-zachód, w tym z Kielcami i Radomiem
- korzystna struktura przestrzenna gminy z ukształtowanym centrum gospodarczo-kulturalnym w formie miasta
- brak skutecznej polityki regionalnej aktywizującej rejon o dużych zasobach przemysłu ciężkiego
- systematycznie wzrastające wydatki inwestycyjne na infrastrukturę techniczną i społeczną
- dobre przygotowanie kadr obsługujących dochody i wydatki gminy

-
- zmniejszający się udział dochodów własnych w dochodach gminy
 - problemy ekonomiczne podatników podatku od nieruchomości
 - zadłużenie gminy
 - możliwość pozyskania środków finansowych z różnych źródeł krajowych
 - możliwość korzystania ze środków UE
 - częste zmiany w przepisach
 - zmniejszająca się dotacja i subwencja na zadania zlecone i powierzone
 - wysokie – blisko 100% uzbrojenie gminy w sieć wodociągową pokrywające potrzeby mieszkańców
 - brak kanalizacji sanitarnej na terenach wiejskich
 - zły stan techniczny dróg lokalnych i dojazdowych
 - dobrze rozwinięta przedsiębiorczość, w tym zwłaszcza drobne zakłady i handel detaliczny
 - przewaga sektora prywatnego nad publicznym
 - szybki rozwój sfery usług oraz sfery produkcyjnej
 - występowanie na terenie gminy wielu atrakcji przyrodniczych (pagórki, wąwozy, jary, pomniki przyrody oraz cenne zabytki w Nietulisku Dużym i Dołach Biskupich)
 - słabe zagospodarowanie terenów atrakcyjnych turystycznie
 - brak informacji turystycznej
 - słaba promocja walorów turystycznych gminy
 - niedostateczna baza turystyczna i agroturystyczna

b) w sferze społecznej:

- dostateczna ilość placówek oświatowych o dobrym stanie technicznym i wyposażeniu
- dobry stan podstawowej opieki zdrowotnej oraz poprawny dostęp do leczenia specjalistycznego
- wysoka świadomość dziedzictwa kulturowego, historycznego i społecznego
- korzystny wskaźnik migracji, utrzymujący stały wzrost liczby ludności pomimo niskiego przyrostu naturalnego
- znaczące zaangażowanie mieszkańców w rozwiązywanie problemów o charakterze lokalnym, w tym działalność stowarzyszeń, zespołów artystycznych, klubu sportowego i OSP
- wysoki udział w strukturze wiekowej ludności w wieku poprodukcyjnym
- bardzo niski przyrost naturalny

- niski wskaźnik zawierania małżeństw
- patologiczne skutki długotrwałego bezrobocia
- mało skuteczne formy walki z bezrobociem
- obniżenie nakładów na rozwój oświaty i wychowania (subwencja)
- wzrastająca liczba przestępstw
- dobrze rozwinięta przedsiębiorczość, w tym zwłaszcza drobne zakłady i handel detaliczny
- dostateczne zasoby siły roboczej
- duża umiejętność mieszkańców radzenia sobie w trudnych warunkach ekonomicznych i dostosowywania się do zachodzących zmian
- znaczny potencjał intelektualny i twórczy mieszkańców

c) w sferze gospodarczej:

- dobre położenie komunikacyjne, głównie w kierunku wschód-zachód, w tym z Kielcami i Radomiem
- znaczące walory krajobrazowe i środowiskowe
- integracja Polski z UE
- brak skutecznej polityki regionalnej aktywizującej rejony o dużych zasobach przemysłu ciężkiego
- rozwój gospodarczy Kunowa jako centrum gospodarczego, oświatowego i kulturalnego, przyjmującego ludność z restrukturyzujących się wsi
- nieprzemyślane, szybko wdrażane reformy gospodarcze i społeczne oraz częste zmiany prawa bez procesów dostosowawczych
- dobrze rozwinięta przedsiębiorczość, w tym zwłaszcza drobne zakłady i handel detaliczny
- przewaga sektora prywatnego nad publicznym
- szybki rozwój sfery usług oraz sfery produkcyjnej
- nierównomierne rozmieszczenie podmiotów gospodarczych na terenie gminy
- brak podmiotów zajmujących się organizacją wypoczynku sobotnio-niedzielnego i agroturystyką
- mała liczba drobnych zakładów wytwórczych, zwłaszcza rzemieślniczych
- dostateczne zasoby siły roboczej
- wzrost konkurencyjności połączony z możliwością eliminacji rynku małych podmiotów gospodarczych
- brak organizacji gospodarczych

- słabe zagospodarowanie terenów atrakcyjnych turystycznie
- brak informacji turystycznej
- słaba promocja walorów turystycznych gminy
- niedostateczna baza turystyczna i agroturystyczna
- możliwość korzystania ze środków UE
- brak nakładów na rekreację
- duże zasoby kopalin (piasek, pospółka, piaskowce)
- degradacja środowiska poprzez złą gospodarkę kopalinami i lasami prywatnymi

Analiza SWOT opiera się na rozpoznaniu mocnych i słabych stron charakteryzujących wewnętrzny potencjał Kunowa oraz szans i zagrożeń wynikających z otoczenia miasta.

MOCNE STRONY KUNOWA

W mocnych stronach miasta wskazane zostały atuty Kunowa bezpośrednio związane z jego położeniem, walorami krajobrazowymi i wysoką atrakcyjnością turystyczną z uwagi na liczbę oraz charakter posiadanych zabytków:

- zabytki architektoniczne i kulturowe
- walory wypoczynkowe i krajobrazowe
- duży potencjał dla rozwoju turystyki
- korzystne położenie geograficzne i komunikacyjne miasta
- korzystna struktura przestrzenna gminy z ukształtowanym centrum gospodarczo-kulturalnym w formie miasta

SŁABE STRONY KUNOWA

Słabe strony to elementy, które w mieście nie funkcjonują poprawnie lub ich stan ulega pogorszeniu oraz te, które nie spełniają wymogów współczesnej gospodarki rynkowej i polityki społecznej.:

- brak taniej bazy noclegowej
- wysoki udział w strukturze wiekowej ludności w wieku poprodukcyjnym
- bardzo niski przyrost naturalny
- brak urządzonych miejsc wypoczynku i rekreacji oraz placów zabaw dla dzieci
- zły stan techniczny dróg lokalnych i dojazdowych

- konieczność budowy, remontów i przebudowy wielu dróg i infrastruktury towarzyszącej, mostków, poboczy i chodników
- słabe zagospodarowanie terenów atrakcyjnych turystycznie
- brak informacji turystycznej
- słaba promocja walorów turystycznych gminy
- niedostateczna baza turystyczna i agroturystyczna

SZANSE DLA KUNOWA

Czynniki i procesy zewnętrzne, które mogą sprzyjać zapewnieniu miastu znaczącej pozycji w regionie świętokrzyskim i kraju. Elementy te winny wzmocnić potencjał rozwoju Kunowa oraz stymulować realizację przyjętych celów:

- należyte wykorzystanie posiadanego potencjału (zabytki architektoniczne i kulturowe oraz walory wypoczynkowe, krajobrazowe i przyrodnicze)
- możliwość pozyskania środków finansowych z różnych źródeł krajowych
- możliwość korzystania ze środków UE
- znaczny potencjał intelektualny i twórczy mieszkańców
- promocja walorów turystycznych gminy
- rozwój turystyki w sąsiednich gminach

ZAGROŻENIA DLA ROZWOJU KUNOWA

Czynniki i procesy zewnętrzne, na które społeczność lokalna posiada niewielki wpływ, a które mogą zagrozić wysiłkom samorządu w realizacji celów rozwoju. Okoliczności te mogą zmniejszyć tempo działań strategicznych i opóźnić osiągnięcie zamierzonych efektów:

- brak skutecznych regulacji ułatwiających efektywny rozwój sektora małych i średnich przedsiębiorstw – trudne do pokonania bariery dostępu do kapitału
- stosunkowo wysoki poziom bezrobocia
- niekorzystne zmiany demograficzne – starzenie się społeczeństwa, przy jednoczesnym odpływie osób młodych i wykształconych
- wzrost zagrożenia rozwojem zjawisk patologicznych wśród ludzi młodych
- brak skutecznej polityki regionalnej aktywizującej rejon o dużych zasobach przemysłu ciężkiego
- wzrastająca liczba przestępstw

-
- nieprzemyślane, szybko wdrażane reformy gospodarcze i społeczne oraz częste zmiany prawa bez procesów dostosowawczych
 - brak organizacji gospodarczych
 - niedoceniając walorów turystycznych i krajobrazowych rejonu
 - brak nakładów na rekreację
 - degradacja środowiska poprzez złą gospodarkę kopalinami i lasami prywatnymi

II. POWIĄZANIE IDEI REWITALIZACJI Z DOKUMENTAMI PLANISTYCZNYMI NA POZIOMIE MIASTA I REGIONU

Proces programowania rozwoju lokalnego jest zjawiskiem złożonym, kształtowanym m.in. poprzez obowiązujący system uregulowań prawnych, ekonomicznych, społecznych, a także technicznych i organizacyjnych. Składa się nań szereg działań m.in.: planowanie, wyznaczanie obszarów priorytetowych oraz określenie celów i wskazanie zespołów konkretnych działań. Istotnym w tym przypadku jest fakt, iż w/w proces jest rozpatrywany w długim okresie czasu (kilka, a nawet kilkanaście lat). Dlatego też pożądanym jest uzyskanie zgodności z obowiązującymi dokumentami planistycznymi oraz programowymi – tak na poziomie krajowymi jak i wspólnotowymi. Ponadto, powyższe stanowi jeden z warunków, które należy spełnić w procesie aplikowania o środki z pomocy strukturalnej.

Należy stwierdzić, iż projekty zdefiniowane w Lokalnym Programie Rewitalizacji Obszarów Miejskich Kunowa pozostają w zgodzie z podstawowymi dokumentami w tym zakresie obowiązującymi na tym terenie, w tym w szczególności:

- Narodową Strategią Spójności na lata 2007-2013
- Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-2013
- Strategią Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego
- Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego
- Strategią Rozwoju Miasta i Gminy Kunów

Wykaz zadań planowanych do realizacji, opisanych w niniejszym dokumencie, nie zamyka listy problemów charakteryzujących Miasto Kunów i wymagających rozwiązania, tym bardziej, że obejmuje jedynie większe zadania inwestycyjne. Jednakże, to właśnie te projekty zostały obecnie uznane za priorytetowe i będą realizowane według planu, z zastrzeżeniem, że ich realizacja uzależniona zostanie od rocznych decyzji Rady Miejskiej Kunowa oraz możliwości pozyskania dofinansowania zewnętrznego.

2.1 Narodowa Strategia Spójności na lata 2007-2013

Narodowa Strategia Spójności (Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia) to dokument strategiczny określający priorytety i obszary wykorzystania oraz system wdrażania funduszy unijnych: Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) oraz Funduszu Spójności w ramach budżetu Wspólnoty na lata 2007–13.

Celem strategicznym NSS jest:

Tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki polskiej opartej na wiedzy i przedsiębiorczości, zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

Cel strategiczny osiągnąć będzie poprzez realizację horyzontalnych celów szczegółowych:

- Poprawa jakości funkcjonowania instytucji publicznych oraz rozbudowa mechanizmów partnerstwa,
- Poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej,
- Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej i społecznej mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu konkurencyjności Polski,
- Podniesienie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw, w tym szczególnie sektora wytwórczego o wysokiej wartości dodanej oraz rozwój sektora usług,
- Wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej,
- Wyrównywanie szans rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach wiejskich.

Obok działań o charakterze prawnym, fiskalnym i instytucjonalnym cele NSS będą realizowane za pomocą Programów Operacyjnych (PO), zarządzanych przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego oraz 16 Regionalnych Programów Operacyjnych (RPO), zarządzanych przez Zarządy poszczególnych Województw, tj.:

- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko – EFRR i FS
- Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka – EFRR
- Program Operacyjny Kapitał Ludzki – EFS
- 16 Regionalnych Programów Operacyjnych – EFRR

- Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej – EFRR
- Program Operacyjny Pomoc Techniczna – EFRR
- Programy Operacyjne Europejskiej Współpracy Terytorialnej – EFRR

Najistotniejszymi programami, w tym przypadku, są: Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007–13, Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-13 oraz Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-13. Programy te stanowiąc będą główne źródło współfinansowania zadań określonych w LPRM Kunowa.

2.1.1 Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-2013

Celem generalnym przyświecającym realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007–13 jest podniesienie jakości życia mieszkańców Województwa Świętokrzyskiego poprzez poprawę warunków sprzyjających budowie konkurencyjnej i generującej nowe miejsca pracy regionalnej gospodarki.

Cel generalny wyznaczają następujące cele szczegółowe:

- Podniesienie poziomu konkurencyjności regionalnej gospodarki szczególnie poprzez zwiększanie innowacyjności i zdolności inwestycyjnej podmiotów gospodarczych;
- Poprawa jakości systemu komunikacyjnego regionu i jego połączeń z krajowymi i europejskimi korytarzami transportowymi;
- Poprawa stanu środowiska naturalnego województwa;
- Zapewnienie dostępu do wysokiej jakości usług publicznych i zasobów dziedzictwa kulturowego.

Cele RPOWŚ realizowane będą poprzez układ priorytetów i działań stanowiących rozwinięcie założeń strategicznych programu na poziom operacyjny.

Cel 1. Podniesienie poziomu konkurencyjności regionalnej gospodarki poprzez zwiększanie zdolności inwestycyjnej podmiotów gospodarczych

⇒ Oś priorytetowa 1. Rozwój przedsiębiorczości

Cel 1 będzie realizowany poprzez oś priorytetową 1. Konkurencyjnej, nowoczesnej gospodarki nie uda się zbudować bez udziału podmiotów gospodarczych. Dobrze rozwijający się sektor przedsiębiorstw jest jednym z najważniejszych czynników wspomagających

rozwój regionalnej gospodarki. Tymczasem przedsiębiorstwa działające w świętokrzyskim są w większości mało innowacyjne i tworzą zbyt mało miejsc pracy. Nakłady inwestycyjne w 2004 r. w sektorze przedsiębiorstw w województwie świętokrzyskim wyniosły 1,78% nakładów tego sektora w kraju, co plasowało region na ostatniej pozycji. Również wartość wydatków na badania i rozwój w sektorze przedsiębiorstw jest o wiele niższa od średniej krajowej i wpływa na zwiększanie się dystansu względem najbardziej konkurencyjnych województw. W województwie istnieje duże zapotrzebowanie na usługi instytucji otoczenia biznesu. Jednak sieć tych instytucji jest dość słaba. W 2002 r. województwo świętokrzyskie zajmowało 14. pozycję w kraju pod względem liczby przedsiębiorstw zajmujących się pośrednictwem finansowym w stosunku do liczby mieszkańców i posiadało 2,32 takie instytucje na 1000 mieszkańców. Średnia krajowa wynosi 3,25. Na terenie województwa funkcjonują niemal wyłącznie oddziały i filie banków, co może rzutować na możliwość prowadzenia lokalnej polityki finansowej, zwłaszcza wobec MŚP. W pierwszej osi priorytetowej Programu zarezerwowano środki na rozwój już istniejących instytucji otoczenia biznesu oraz funduszy pożyczkowych i gwarancyjnych, jak również na tworzenie nowych tego typu podmiotów. Niebagatelną rolę powinny odgrywać inkubatory przedsiębiorczości akademickiej i parki technologiczne jako organizacje wspomagające rozwój przedsiębiorczości, a zwłaszcza gospodarki opartej na wiedzy. W pierwszej osi priorytetowej Programu przewidziano także bezpośrednie wsparcie inwestycyjne mikro, małych i średnich firm.

Cel 2. Stworzenie warunków do rozwoju społeczeństwa informacyjnego oraz powiązań między sektorem B+R a gospodarką

⇒ **Oś priorytetowa 2. Wsparcie innowacyjności, budowa społeczeństwa informacyjnego oraz wzrost potencjału inwestycyjnego regionu**

Kluczowymi czynnikami decydującymi o konkurencyjności gospodarki są: wysoki poziom innowacyjności przedsiębiorstw oraz efektywne wykorzystanie wiedzy i badań naukowych. Liczne badania i analizy dowodzą, że zdolność polskich firm do tworzenia i wdrażania nowych technologii i produktów jest bardzo niska. Na tym tle sytuacja przedsiębiorstw funkcjonujących w województwie świętokrzyskim wyróżnia się szczególnie niekorzystnie. Ponad połowa najważniejszych wyrobów wytwarzanych przez przemysł należy do sektora niskiej techniki.

W ramach tej osi priorytetowej wspierane będą przedsięwzięcia służące podniesieniu poziomu innowacyjności gospodarki województwa, szczególnie poprzez wzmocnienie potencjału sektora badawczo-rozwojowego dla rozwoju przedsiębiorczości, intensyfikację współpracy instytucji badawczo-rozwojowych (w tym uczelni wyższych i specjalistycznych jednostek ochrony zdrowia) z przedsiębiorstwami, skutkujące zwiększeniem transferu nowoczesnych technik i technologii oraz umiejętności ich wykorzystania. Priorytetowo traktowane będą projekty realizujące założenia Strategii Rozwoju Innowacji Województwa Świętokrzyskiego na lata 2005 – 2013. Przewidziano również dofinansowanie inwestycji wyższych uczelni, skierowanych na poprawę bazy dydaktycznej, szczególnie w kontekście wymagań rynku pracy.

W miarę postępu technicznego i cywilizacyjnego o sile i konkurencyjności regionu w coraz mniejszym stopniu decydują tradycyjne systemy infrastrukturalne (przy odpowiedniej skali nasycenia), zaś coraz większego znaczenia nabiera nowoczesna infrastruktura telekomunikacyjna i informatyczna. Rozwój regionalnych sieci teleinformatycznych oraz technologii informacyjnych spowoduje przede wszystkim poprawę dostępu do informacji, rozwój nowych form prowadzenia działalności gospodarczej oraz usług elektronicznych. Pozwoli także na znaczące zwiększenie liczby użytkowników Internetu zarówno do celów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, usług publicznych, jak również edukacją młodzieży oraz ustawiczną edukacją dorosłych.

Realizacja tej osi priorytetowej przynieść ma zdecydowaną poprawę w tanim dostępie mieszkańców regionu do szerokopasmowego Internetu. Dofinansowywane będą projekty dotyczące budowy i rozbudowy infrastruktury dostępu do Internetu, komplementarne z przedsięwzięciami realizowanymi w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego na lata 2004 – 2006, oraz planowanymi do realizacji w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej. Wspierane będą również m.in. przedsięwzięcia związane z wprowadzeniem elektronicznego obiegu dokumentów w jednostkach administracji samorządowej oraz rozwojem elektronicznych usług dla ludności oraz podmiotów gospodarczych, jak również budową i rozbudową systemów transmisji danych pomiędzy instytucjami użyteczności publicznej, administracji samorządowej.

Istotnym komponentem niniejszej osi priorytetowej będą również działania mające na celu promocję atrakcyjności inwestycyjnej regionu, kreowanie pozytywnego wizerunku województwa, wypracowanie i rozwój markowych regionalnych produktów turystycznych.

Ma to istotne znaczenie dla rozwoju regionu, gdyż właśnie w turystyce upatruje się znaczny potencjał rozwojowy Świętokrzyskiego.

Cel 3. Poprawa jakości systemu komunikacyjnego regionu i jego połączeń z krajowymi i europejskimi korytarzami transportowymi

⇒ Oś priorytetowa 3. Podniesienie jakości systemu komunikacyjnego regionu

Istotną barierą dla budowy nowoczesnej, konkurencyjnej regionalnej gospodarki jest niewystarczające wyposażenie regionu w sprawne systemy komunikacyjne. Województwo świętokrzyskie, pomimo umiejscowienia pomiędzy dużymi ośrodkami aglomeracyjnymi (Warszawa, Łódź, Kraków), jest słabo dostępne komunikacyjnie. Istniejąca gęstość dróg i linii kolejowych jest wystarczająca, wymaga jednak pilnej modernizacji, w celu zwiększenia przepustowości, skrócenia czasu przejazdu oraz podniesienia bezpieczeństwa podróży. Wzmocnienie systemu komunikacyjnego w RPOWŚ 2007 – 2013 dotyczyć będzie m.in. inwestycji na drogach wojewódzkich, powiatowych i gminnych, tworzących spójny układ z siecią dróg krajowych i ekspresowych, finansowanych w ramach Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko”. Ponadto wspierana będzie modernizacja infrastruktury kolejowej, stanowiącej istotny element systemu transportowego regionu. Coraz większe znaczenie dla zwiększenia konkurencyjności województwa ma także włączenie w system pasażerskiego transportu lotniczego.

Cel 4. Poprawa stanu środowiska naturalnego województwa

⇒ Oś priorytetowa 4. Rozwój infrastruktury ochrony środowiska i energetycznej

Istotną barierą dla budowy nowoczesnej, konkurencyjnej regionalnej gospodarki jest niewystarczające wyposażenie w systemy infrastruktury ochrony środowiska (m.in. systemy wodociągowo-kanalizacyjne, wraz z oczyszczalniami ścieków i stacjami uzdatniania wody oraz nowoczesne i przyjazne dla środowiska zbiorcze sieci grzewcze). Niedostateczny stan tej infrastruktury niesie za sobą ryzyko skażenia zasobów środowiska przyrodniczego, których wykorzystanie stanowi jedną z najważniejszych szans rozwojowych dla regionu.

W ramach tego celu skupione będą przedsięwzięcia dotyczące m.in. systemów wodociągowych i kanalizacyjnych, zagospodarowania odpadów, ochrony przeciwpowodziowej na obszarach, na których istnieją zapóźnienia w tym zakresie. Priorytetowo traktowane będą projekty służące wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii.

Ponadto z uwagi na fakt, iż regionalny system energetyczny jest w większości przestarzały i niedostosowany do potrzeb zarówno mieszkańców jak i podmiotów gospodarczych, konieczne będzie wsparcie inwestycji służących podniesieniu jakości infrastruktury energetycznej w regionie.

Cel 5. Zapewnienie dostępu do wysokiej jakości usług publicznych i zasobów dziedzictwa kulturowego

⇒ Oś priorytetowa 5. Wzrost jakości infrastruktury społecznej oraz inwestycje w dziedzictwo kulturowe, turystykę i sport

Regiony podnoszą swą konkurencyjność również poprzez zapewnienie mieszkańcom dostępu do wysokiej jakości usług sfery publicznej, tj. ochrony zdrowia, edukacji, dóbr kultury, zróżnicowanych możliwości wypoczynku i zagospodarowania czasu wolnego. Poprawa dostępu do tych usług ma duży wpływ na wzrost atrakcyjności życia w regionie, a co się z tym wiąże, pozwoli na zahamowanie odpływu ludzi młodych, szczególnie z wyższym wykształceniem, poza województwo.

Realizacja tego celu przynieść ma efekty w postaci m.in. poprawy jakości infrastruktury placówek ochrony zdrowia, szkół i przedszkoli, oraz instytucji kultury. Dodatkowo, szczególne wsparcie należy zwrócić w kierunku poprawy dostępu do istniejących w regionie bogatych zasobów dziedzictwa kulturowego, obiektów sportowych i rekreacyjnych, w celu uczynienia z nich atrakcyjnych obiektów turystycznych.

Cel 6. Zwiększenie atrakcyjności ośrodków miejskich i centrów gmin

⇒ Oś priorytetowa 6. Wzmocnienie ośrodków miejskich i rewitalizacja małych miast

Znaczne obszary województwa świętokrzyskiego zagrożone są procesem trwałej peryferyzacji i marginalizacji. Przejawem tych problemów jest utrzymujące się długotrwałe bezrobocie, wynikająca z niego bieda, wzrost przestępczości i inne patologie społeczne, odpływ osób wykształconych oraz opóźnienia w wyposażeniu w infrastrukturę. Roli czynnika aktywizującego rozwój tych obszarów nie spełniają małe miasta o niewystarczająco rozwiniętym potencjale. Mniejsze gminy o niskich dochodach własnych także mają ograniczone możliwości inwestycyjne.

W ramach niniejszej osi priorytetowej skoncentrowane zostały przedsięwzięcia służące włączeniu małych miasteczek i obszarów marginalizowanych w procesy rozwojowe.

Zapewnienie harmonijnego rozwoju regionu wymaga dobrze rozwiniętego regionalnego centrum – obszaru metropolitalnego – skupiającego szereg usług wyższego rzędu i charakteryzującego się dynamiką rozwoju gospodarczego wyższą niż średnia dla regionu. Rolą takiego ośrodka, w naturalny sposób utożsamianego ze stolicą województwa, jest stymulowanie procesów rozwojowych w całym regionie. W tym kontekście szczególną uwagę należy poświęcić zapobieganiu zjawiska osłabienia obszarów otaczających ośrodek metropolitalny, objawiających się przede wszystkim odpływem wykwalifikowanych kadr oraz kapitału. Zapewnienie skutecznego pełnienia przez Kielce roli regionalnego ośrodka metropolitalnego wymaga podjęcia działań, koncentrujących się m.in. na: zapewnieniu otwartości i spójności komunikacyjnej z resztą obszaru województwa i poza nim, rewitalizacji części miasta, podniesieniu jakości (z uwzględnieniem kwestii bezpieczeństwa) i dywersyfikacji systemów transportu zbiorowego. W odniesieniu do poszczególnych części regionu część funkcji metropolitalnych pełnić powinny sub-regionalne ośrodki wzrostu (reprezentowane przez miasta powiatowe). Dla nich również przewidziano wsparcie w ramach tej osi priorytetowej.

W celu sprawnej realizacji Programu wprowadza się **oś priorytetową uzupełniającą**:

⇒ **Oś priorytetowa 7: Pomoc techniczna**

Doświadczenia poprzedniego okresu programowania obejmującego lata 2004 – 2006 potwierdziły, iż zadania realizowane w ramach priorytetu *Pomoc Techniczna*, są niezwykle ważnym elementem, decydującym o efektywnym wykorzystaniu funduszy strukturalnych. Udział Polski w pełnym okresie programowania w latach 2007 – 2013, a także zwiększenie ilości możliwych do pozyskania środków finansowych przeznaczonych dla województwa świętokrzyskiego, stanowi ogromne wyzwanie. Należy dążyć do jak najlepszego przygotowania instytucji zaangażowanych w przygotowywanie i wdrażanie RPOWŚ 2007 – 2013, w wymiarze technicznym, kadrowym i organizacyjnym.

Działania podejmowane w poprzednich latach, zarówno w ramach pomocy przedakcesyjnej jak i funduszy strukturalnych w latach 2004 – 2006, przyczyniły się do znacznego zwiększenia potencjału instytucji, jednakże w obliczu nowych wyzwań okresu programowania na lata 2007 -2013 (powierzenie samorządowi województwa funkcji Instytucji Zarządzającej), może okazać się on niewystarczający. Dlatego ważne jest podejmowanie przedsięwzięć zorientowanych na sprawne funkcjonowanie systemu zarządzania.

Właściwe zarządzanie Programem wymaga zatrudnienia odpowiedniej ilości dobrze wykwalifikowanych pracowników, a także zapewnienia im możliwości dalszego rozwoju zawodowego poprzez specjalizację i stałe podnoszenie kwalifikacji. Odpowiednie przygotowanie i przeszkolenie pracowników oraz dalsze motywowanie są gwarantem wysokiej jakości pracy i zaangażowania w wykonywanie obowiązków. Ponadto, powyższe działania mogą mieć wpływ na ograniczenie zjawiska nadmiernej fluktuacji wśród pracowników Instytucji Zarządzającej RPOWŚ 2007 – 2013.

Konieczne, w świetle zapisów m.in. 68 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego ogólne zasady dla Europejskiego Funduszu Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności, jest zapewnienie sprawnie działającego systemu informacji i promocji Programu. Upowszechnianie wiedzy dotyczącej RPOWŚ 2007 – 2013, wymiana informacji pomiędzy Instytucją Zarządzającą, a potencjalnymi beneficjentami, a także innymi uczestnikami systemu wdrażania, to najlepsze praktyki sprzyjające osiągnięciu odpowiedniego poziomu absorpcji środków z funduszy strukturalnych.

Należy stwierdzić, iż zakres zadań prezentowanych w niniejszym dokumencie odpowiada warunkom kwalifikowalności wydatków określonych w RPO WŚ. Stanowi jednocześnie odzwierciedlenie podstawowych założeń oraz celów zdefiniowanych w jego ramach.

2.2 Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020

Zaktualizowana Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020 została przyjęta przez Sejmik Województwa Świętokrzyskiego w dniu 26 października 2006r.

Misją strategii jest **Podniesienie poziomu i jakości życia mieszkańców województwa świętokrzyskiego**. Poprawa warunków życia obejmuje takie jego aspekty jak:

- warunki wzrostu zamożności poprzez pracę zarobkową i pomnażanie kapitału;
- warunki funkcjonalne życia w gospodarstwie domowym i w jego otoczeniu, w tym poprawa standardów mieszkaniowych;
- warunki estetyczne środowiska;
- poczucie satysfakcji i realizacji wielostronnie rozumianej kariery;
- możliwość zakładania rodziny;

- bezpieczeństwo ekologiczne, sanitarne i społeczne (ochrona przed skutkami patologii społecznej);
- dostępność do informacji i wiedzy, w tym wykształcenia w różnych dziedzinach;
- możliwość nawiązywania kontaktów społecznych w różnych płaszczyznach życia i w różnym wymiarze odległości;
- możliwość rozwoju działalności społecznej;
- dostępność do pozytywnych osiągnięć cywilizacyjnych.

Misji strategii podporządkowane są wszelkie inne kierunki bezpośrednich i pośrednich działań strategicznych, które stanowią lub mogą stanowić składowe części strategii rozwoju województwa świętokrzyskiego. Cel generalny Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020 brzmi następująco: **Wzrost atrakcyjności województwa fundamentem zintegrowanego rozwoju w sferze społecznej, gospodarczej i przestrzennej**. Strategia Rozwoju Województwa zmierza do poprawy wizerunku województwa świętokrzyskiego, pokazując faktyczne i potencjalne korzyści dla mieszkańców i inwestorów w różnych dziedzinach życia społecznego i gospodarczego. Podniesienie atrakcyjności, wedle zapisów Strategii, oznacza relatywne wobec otoczenia polepszenie warunków inwestowania na obszarze województwa, zwłaszcza przez inwestorów zewnętrznych, polepszenie warunków funkcjonowania firm i całego układu gospodarki rynkowej, rozwój wszelkich dopuszczalnych ekologicznie form przedsiębiorczości oraz instytucji i organizacji obsługujących życie społeczno-gospodarcze regionu. Cel generalny Strategii realizowany jest przez szereg celów warunkujących, priorytetów i kierunków działań.

Lokalny Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich Kunowa jest spójny z zapisami Strategii.

2.3 Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego

Głównym motywem wyboru celów strategicznych – określającym politykę przestrzenną państwa na obszarze województwa świętokrzyskiego – jest historyczna konieczność i szansa dynamizacji rozwoju i osiągnięcia na tej drodze europejskich standardów życia społeczeństwa poprzez istotne zwiększenie konkurencyjności gospodarki narodowej w otwartym systemie światowym.

Tak sformułowany motyw (cel) generalny implikuje następującą strukturę celów współzależnych:

- Kształtowanie warunków stymulujących efektywny ekonomicznie rozwój podmiotów gospodarujących
- Trwałą poprawę standardu cywilizacyjnego społeczeństwa, osiąganą zgodnie z zasadą „tworzenia szansy dla każdego”
- Ochronę i racjonalne kształtowanie środowiska przyrodniczego, które prowadziłyby do coraz pełniejszego urzeczywistniania zasad ekorozwoju
- Ochronę dziedzictwa kulturowego, zmierzającą do utrwalenia tożsamości kulturowej regionu oraz wkomponowania przestrzeni historycznej we współczesne procesy rozwojowe
- Wzrost bezpieczeństwa publicznego, którego zadaniem jest osiągnięcie niezawodności i ciągłości funkcjonowania państwa w sytuacji zagrożenia
- Konsekwentna likwidacja problemów i barier przestrzennych, kumulujących się na obszarach o najłabszych warunkach zagospodarowania

Zapisy LPROM Kunowa pozostają w zgodzie z prezentowanymi założeniami Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego.

2.4 Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Kunów

Wszelkie działania inwestycyjne, realizowane w ramach Programu, wynikają z przyjętej misji Miasta i Gminy Kunów, tj.:

„Tworzenie odpowiednich warunków dla życia, pracy i edukacji lokalnej społeczności tak aby osiągnięcia gminy były odzwierciedleniem dążeń ogółu mieszkańców”

Określenie podstawowych założeń planistycznych – w postaci misji miasta oraz strategicznych celów jego rozwoju – służy wypracowaniu kierunków poprawy obecnej sytuacji społeczno-ekonomicznej Miasta i Gminy Kunów.

Deklarowana misja przekłada się na następujące cele strategiczne oraz operacyjne:

1. Rozwój infrastruktury technicznej

- Modernizacja i budowa infrastruktury drogowej wraz z obiektami towarzyszącymi
- Rozbudowa infrastruktury komunalnej

2. Poprawa bezpieczeństwa i ochrona zdrowia

- Zwiększenie bezpieczeństwa ogólnego oraz bezpieczeństwa na drogach
- Doskonalenie organizacji ochrony zdrowia
- Zapewnienie ochrony i opieki ludzi słabych ekonomicznie
- Ochrona przed klęskami żywiołowymi

3. Rozwój przedsiębiorczości

- Tworzenie warunków materialnych rozwoju przedsiębiorczości
- Promocja Rozwoju działalności przedsiębiorczej
- Wspieranie istniejących przedsięwzięć gospodarczych

4. Rozwój turystyki, sportu, rekreacji i promocja gminy

- Rozwój bazy sportowej i sportu masowego
- Budowa bazy turystycznej i agroturystycznej
- Organizacja i rozwój bazy rekreacyjnej
- Promocja gminy
- Estetyzacja miejscowości

5. Ochrona środowiska i przebudowa rolnictwa

- Zapobieganie degradacji i rozwój rolnictwa i leśnictwa
- Rozwój zespołowych form organizacji zbytu produktów rolnych
- Budowa obiektów i podejmowanie przedsięwzięć sprzyjających ochronie środowiska
- Organizacja i promocja przedsięwzięć proekologicznych

6. Rozwój edukacji i kultury

- Budowa i modernizacja szkół
- Utworzenie miejsko-gminnego centrum kultury
- Edukacja dorosłych
- Organizacja czasu wolnego

Realizacja LPROM Kunowa stanowi bezpośrednie odzwierciedlenie założeń strategicznych wskazanych w Strategii.

III. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

3.1. Okres realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich

Okres realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich Kunowa programuje działania inwestycyjne na lata 2007-2015. Ma to ścisły związek z członkostwem Polski w Unii Europejskiej, w której obowiązuje 7-letni okres planowania budżetu (dodatkowo w proponowanym przedziale czasowym uwzględniono zasadę $n + 2$ programowania wykorzystania środków).

W ramach dokumentu zostały wyznaczone przykładowe rozwiązania projektowe, zasygnalizowane na etapie jego opracowywania przez potencjalnych wykonawców inwestycji (beneficjentów korzystających z pomocy strukturalnej). Należy zaznaczyć, iż lista ta nie jest zamknięta i każdy podmiot spełniający warunki określone w dalszej części LPRM będzie mógł realizować swoje zadania.

3.2. Obszar rewitalizacji – wybór i uzasadnienie

Zgodnie z przyjętymi założeniami, prezentowany niżej obszar rewitalizowany został wyznaczony na podstawie krytycznej analizy wyników badań i analiz (w tym wniosków różnych podmiotów współuczestniczących w procesie rewitalizacji) przeprowadzonych dla potrzeb przygotowania Programu.

Z uwagi na charakter Programu, największe znaczenie w wyborze obszaru rewitalizacji miały jednak względy przestrzenne (m.in. degradacja obiektów budowlanych, nieuporządkowana zabudowa oraz przestrzeń miejska) oraz społeczne (dostępność lokali mieszkalnych, wysoka przestępczość lub subiektywne poczucie braku bezpieczeństwa, występowanie patologii społecznych, negatywne zjawiska demograficzne m.in.).

Przeprowadzona w rozdziale I wieloczynnikowa analiza sytuacji społeczno-gospodarczej pozwoliła wyciągnąć wnioski ułatwiające wskazanie najważniejszych dla miasta obszarów problemowych, i następnie – w tym właśnie kontekście – dokonać wyboru obszaru, który należy poddać procesom rewitalizacji. W procesie tym wzięto również pod uwagę zgodność planowanych działań z podstawowymi dokumentami planistycznymi obowiązującymi na terenie miasta Kunów i regionu.

Powyższe pozwoliło zakwalifikować wskazany w dokumencie obszar do terenu, który powinien w najbliższym okresie podlegać rewitalizacji na trzech płaszczyznach:

- przestrzennej
- gospodarczej
- społecznej.

⇒ **OBSZAR REWITALIZOWANY:**

- PLAC WOLNOŚCI – PODGÓRZE W KUNOWIE

Zakres działań w tym zakresie obejmuje:

i) zakres przestrzenny:

- Korekta sytuacyjna i wysokościowa istniejących odcinków ulic
- Wykonanie nowych konstrukcji nawierzchni
- Przebudowa istniejących skrzyżowań
- Budowa 2 zatok autobusowych
- Przebudowa istniejącego chodnika i budowa nowoprojektowanego
- Korekta istniejącego rowu przy ul. Strumyk i budowa przepustu
- Rozmieszczenie studzienek ściekowych

ii) zakres gospodarczy:

- Działania na rzecz wzmocnienia potencjału instytucjonalnego w celu aktywizacji rynku pracy
- Inicjowanie i wspieranie programów edukacyjnych służących zdolnościom adaptacyjnym młodzieży do potrzeb rynkowych, zwiększania mobilności zawodowej mieszkańców, podnoszeniu kwalifikacji zawodowych uwzględniających rzeczywiste potrzeby rynku pracy
- Aktywizacja zawodowa grup społecznych, zagrożonych marginalizacją społeczną i ekonomiczną
- Promocja turystyczna i gospodarcza miasta i regionu, ułatwienie dostępu do wszechstronnych informacji ofertowo-instytucjonalnych poszukiwanych przez potencjalnego inwestora

zakres społeczny:

- Poszerzenie zdolności adaptacyjnych młodzieży, zwiększenie mobilności zawodowej mieszkańców, podnoszenie kwalifikacji zawodowych oraz upowszechnianie dostępu do wiedzy poprzez inicjowanie i wspieranie programów edukacyjnych
- Działania na rzecz tworzenia równych szans edukacyjnych i spełnienie możliwości aspiracji edukacyjnych dzieci i młodzieży z różnych środowisk miasta
- Działania na rzecz budowy społeczeństwa informacyjnego poprzez zwiększenie liczby pracowni komputerowych w szkołach oraz dalsze upowszechnianie nauki języków obcych
- Inicjowanie i koordynacja programów prewencyjnych w celu poprawy społecznego poczucia bezpieczeństwa mieszkańców miasta oraz turystów
- Koordynacja i promocja działań na rzecz zwalczania patologii społecznych w celu przeciwdziałania trwałej marginalizacji pewnych grup społecznych
- Promocja i wspieranie inicjatyw obywatelskich służących przeciwdziałaniu patologiom społecznym
- Wspieranie aktywności społecznej w formie partnerstwa publiczno – prywatnego oraz publiczno-społecznego

3.2.1 Uzasadnienie wyboru obszaru rewitalizacji

OBSZAR: PLAC WOLNOŚCI – PODGÓRZE W KUNOWIE

- Występowanie wielu zdegradowanych obiektów o dużym znaczeniu architektonicznym i historycznym
- Niedostateczny stan techniczny obiektów publicznych
- Zły stan techniczny sieci wodno-kanalizacyjnej
- Brak systemu informacji miejskiej
- Brak systemu monitoringu
- Zły stan techniczny budownictwa mieszkaniowego
- Nadreprezentacja osób długotrwale bezrobotnych
- Zły stan techniczny budownictwa mieszkaniowego
- Występowanie patologii społecznych
- Narastające bezrobocie wśród mieszkańców
- Mała liczba zakładów usługowych i handlowych umożliwiających mieszkańcom zaspokajanie potrzeb w miejscu zamieszkania

miejsca pracy

- Wysoka przestępczość
- Niskie wykorzystanie potencjału obszaru
- Przestępczość
- Złe gospodarowanie przestrzenne utrudniające komunikację wewnętrzną i zewnętrzną
- Postępująca degradacja terenu
- Brak zorganizowanych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież
- Zły stan techniczny infrastruktury technicznej
- Niedostateczna infrastruktura komunikacyjna
- Zły stan techniczny obiektów

IV. CELE I PROPOZYCJE DZIAŁAŃ W OBSZARZE REWITALIZOWANYM

4.1 Cele przestrzenne rewitalizacji

W oparciu o wyniki analizy sytuacyjnej miasta – prezentowanej w rozdziale I dokumentu – określono następujące problemy w sferze przestrzennej występujące na zdefiniowanym wyżej obszarze, które będzie podlegać rewitalizacji:

- nieład architektoniczny i estetyczny oraz brak elementów małej architektury,
- zły stan nawierzchni części dróg
- narastające problemy komunikacyjne

Na podstawie tak zdefiniowanych problemów, wyodrębniono następujące cele rewitalizacji w sferze przestrzennej, zmierzające do zmniejszenia negatywnego ich oddziaływania na otoczenie zewnętrzne:

- Wzrost użyteczności struktury ruchu kołowego i pieszego oraz poprawa estetyki przestrzeni publicznych
- Przebudowa lub/i remont publicznej infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych, rekreacyjnych, kulturalnych i sportowych miasta, połączonych z działalnością gospodarczą
- Rozbudowa lub/i remont mediów miejskich

4.1.1 Planowane działania na obszarze rewitalizowanym w aspekcie przestrzennym

W toku konsultacji społecznych, przeprowadzonych w trakcie przygotowania Programu, wyodrębniono zestaw projektów wpisujących się w założenia Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich Kunowa:

Inwestor:	UMiG w Kunowie
Nazwa przedsięwzięcia:	Bieżąca aktualizacja studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Opracowanie i aktualizacja miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego warunkujących realizację zamierzonych kierunków rozwoju miasta
Opis przedsięwzięcia:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Monitoring realizacji programów i okresowa ewaluacja stopnia ich realizacji ▪ Dokonywanie stosowanych zmian w formie aneksów etc.
Okres realizacji (łącznie z opracowaniem dokumentacji):	2007 – 2015
Przewidywany łączny koszt inwestycji:	50 000,00
Przewidywane źródło finansowania:	Środki własne UMiG

Inwestor:	UMiG w Kunowie
Nazwa przedsięwzięcia:	Działania inwentaryzacyjne oraz waloryzacja architektoniczna i przyrodnicza miasta ze wskazaniem terenów i obiektów wymagających objęcia ochroną
Opis przedsięwzięcia:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Przeprowadzenie prac inwentaryzacyjnych na terenie miasta
Okres realizacji (łącznie z opracowaniem dokumentacji):	2008 – 2015
Przewidywany łączny koszt inwestycji:	50 000,00
Przewidywane źródło finansowania:	Środki własne UMiG, Fundusze Strukturalne

Inwestor:	UMiG w Kunowie
Nazwa przedsięwzięcia:	Odtworzenie starego układu urbanistycznego z zagospodarowaniem zieleńca rynkowego Plac Wolności – Podgórze w Kunowie
Opis przedsięwzięcia:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Korekta sytuacyjna i wysokościowa istniejących odcinków ulic ▪ Wykonanie nowych konstrukcji nawierzchni ▪ Przebudowa istniejących skrzyżowań ▪ Przebudowa istniejących zatok indywidualnych ▪ Budowa 2 zatok autobusowych ▪ Przebudowa istniejącego chodnika i budowa nowoprojektowanego ▪ Korekta istniejącego rowu przy ul. Strumyk i budowa przepustu ▪ Rozmieszczenie studzienek ściekowych
Okres realizacji (łącznie z opracowaniem dokumentacji):	2008 – 2015
Przewidywany łączny koszt inwestycji:	13 000 000,00
Przewidywane źródło finansowania:	Środki własne UMiG, Starostwo Powiatowe, Fundusze Strukturalne

4.2 Cele rewitalizacji w aspekcie gospodarczym

Drugą sferą poddaną analizie, bardzo ważną w procesie formułowania wniosków dotyczących sytuacji społeczno-gospodarczej miasta, jest sfera gospodarcza. Mając na względzie wyniki analizy prezentowanej w rozdziale pierwszym dokumentu, wskazano następujące problemy w tej sferze, zdiagnozowane na wskazanym wyżej obszarze:

- brak zachęt dla inwestorów
- duża strefa ochronna zabytków
- brak jednolitego i ofensywnego systemu promocji miasta
- słabe zaplecze turystyczne

Ważnym aspektem jest wskazanie instrumentów i narzędzi dostarczanych przez miasto lub inne podmioty, działające na rzecz intensyfikacji działalności gospodarczej prowadzonej w mieście. Tym samym, wyodrębniono następujące cele główne rewitalizacji w obszarze gospodarczym, zmierzające do zmniejszenia negatywnego oddziaływania w/w problemów:

- Tworzenie w warunków lokalowych i infrastrukturalnych dla rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości
- Renowacja i adaptacja na cele gospodarcze budynków o znaczeniu historycznym i/lub wartości architektonicznej

4.2.1 Planowane działania na obszarze rewitalizowanym w aspekcie gospodarczym

Zakres zadań przewidzianych do realizacji mogących uzyskać współfinansowanie z pomocy strukturalnej:

- remont, przebudowa lub przystosowanie budynków i przestrzeni dla potrzeb tworzenia inkubatorów przedsiębiorczości oraz instytucji wsparcia biznesu
- prowadzenie działań promocyjnych i szkoleniowych na rzecz wspierania małych i średnich przedsiębiorstw
- przygotowanie terenów inwestycyjnych na rewitalizowanych terenach miejskich na potrzeby prowadzenia działalności gospodarczej
- izolacja, remont lub przebudowa elewacji, fasad i dachów budynków oraz pomieszczeń przeznaczonych na cele gospodarcze

którego warunkiem jest zgodność z LPROM, powinien uzyskać akceptację Burmistrza Miasta i Gminy Kunów wskazującą na zbieżność realizowanego przedsięwzięcia z celami LPROM.

Inwestor:	UMiG w Kunowie
Nazwa przedsięwzięcia:	Działania na rzecz wzmocnienia potencjału instytucjonalnego w celu aktywizacji rynku pracy
Opis przedsięwzięcia:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nawiązanie współpracy z lokalnymi i regionalnymi instytucjami „otoczenia biznesu” ▪ Wsparcie organizacji pozarządowych w formie dotacji (konkurs)
Okres realizacji (łącznie z opracowaniem dokumentacji):	2008 – 2015
Przewidywany łączny koszt inwestycji:	800 000,00
Przewidywane źródło finansowania:	Środki własne UMiG

Inwestor:	UMiG w Kunowie
Nazwa przedsięwzięcia:	Inicjowanie i wspieranie programów edukacyjnych służących zdolnościom adaptacyjnym młodzieży do potrzeb rynkowych, zwiększania mobilności zawodowej mieszkańców, podnoszeniu kwalifikacji zawodowych uwzględniających rzeczywiste potrzeby rynku pracy
Opis przedsięwzięcia:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Szczegółowa diagnoza potrzeb wskazanej grupy ▪ Realizacja projektów szkoleniowych i edukacyjnych w odpowiedzi na zidentyfikowane potrzeby ▪ Realizacja projektów mających na celu rozwój i przystosowanie szkolnych i pozaszkolnych form kształcenia do potrzeb rynku pracy.
Okres realizacji (łącznie z opracowaniem dokumentacji):	2008 – 2015
Przewidywany łączny koszt inwestycji:	50 000,00
Przewidywane źródło finansowania:	Środki własne UM, Europejski Fundusz Społeczny

Inwestor:	UMiG w Kunowie
Nazwa przedsięwzięcia:	Aktywizacja zawodowa grup społecznych, zagrożonych marginalizacją społeczną i ekonomiczną
Opis przedsięwzięcia:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Inicjowanie tworzenia spółdzielni socjalnych, centrów integracji społecznej, klubów integracji społecznej, świetlic środowiskowych
Okres realizacji (łącznie z opracowaniem dokumentacji):	2008 – 2015
Przewidywany łączny koszt inwestycji:	400 000,00
Przewidywane źródło finansowania:	Środki własne UMiG, Fundusze Strukturalne

Investor:	UMiG w Kunowie
Nazwa przedsięwzięcia:	Promocja turystyczna i gospodarcza miasta i regionu, ułatwienie dostępu do wszechstronnych informacji ofertowo-instytucjonalnych poszukiwanych przez potencjalnego inwestora
Opis przedsięwzięcia:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stworzenie materiałów promocyjnych dla poszczególnych segmentów rynku i dotarcie z nimi do miejsc zapewniających najlepszy kontakt z konsumentem ▪ Prezentacja na targach turystycznych w Polsce i za granicą oferty wypracowanej wspólnie z właścicielami obiektów prowadzących usługi noclegowe i gastronomiczne w obrębie miasta ▪ Wprowadzenie jednolitego systemu dystrybucji bezpłatnych wydawnictw turystycznych ▪ Utworzenie centrum informacji turystycznej oferującego m.in. na bieżąco aktualizowaną informację o wolnych miejscach noclegowych oraz wydarzeniach kulturalnych – również za pośrednictwem Internetu. ▪ Informacja wizualna o szlakach turystycznych, interesujących zabytkach, parkingach, usługach gastronomicznych, placówkach kulturalnych oraz punktach pomocy medycznej i automatach telefonicznych ▪ Bannery reklamowe przy głównych trasach oraz węzłach komunikacyjnych ▪ Wyposażenie parkingów w odpowiednią informację turystyczną umożliwiającą łatwe dotarcie do interesujących miejsc. ▪ Opracowanie kalendarza imprez turystycznych i kulturalnych odbywających się w mieście i jego upowszechnienie – również za pośrednictwem Internetu
Okres realizacji (łącznie z opracowaniem dokumentacji):	2008 – 2015
Przewidywany łączny koszt inwestycji:	320 000,00
Przewidywane źródło finansowania:	Środki własne UMiG, Fundusze UE

4.3 Cele rewitalizacji w aspekcie społecznym

W trakcie analizy dokonanej w rozdziale pierwszym zidentyfikowano następujące problemy sferze społecznej, których rozwiązanie będzie możliwe na skutek wdrożenia Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich Kunowa:

- systematyczny wzrost liczby osób korzystających z pomocy społecznej
- powiększające się różnice w dochodach ludności
- ubożenie mieszkańców
- wysoki poziom bezrobocia
- brak miejsc pracy dla ludzi młodych i wykształconych
- brak skutecznie wdrożonych programów profilaktycznych
- niedostateczna oferta zagospodarowania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży

rewitalizacji w obszarze społecznym, zmierzające do zmniejszenia ich negatywnego oddziaływania na otoczenie zewnętrzne:

- Tworzenie w zdegradowanych dzielnicach warunków lokalowych i infrastrukturalnych dla rozwoju kulturalno-edukacyjnego, w tym mających za zadanie podniesienie kwalifikacji mieszkańców terenów zagrożonych wykluczeniem społecznym
- Renowacja zabudowy budynków – w tym obiektów infrastruktury społecznej
- Renowacja budynków o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym znajdujących się na rewitalizowanym terenie oraz ich adaptacja na cele społeczne i kulturalne
- Usprawnienie systemu opieki społecznej

4.3.1 Planowane działania na obszarach rewitalizowanych w aspekcie społecznym

Niezwykle trudno w przypadku niektórych projektów jednoznacznie zdefiniować zaliczenie do jednej ze sfer funkcjonalnych. Nie wpływa to jednakże na możliwość realizacji inwestycji w ramach LPR, gdyż projekty zaplanowane przez potencjalnych beneficjentów muszą mieć charakter kompleksowy, obejmujący wiele aspektów rewitalizacji (np. uporządkowanie przestrzeni społecznej powiązane z tworzeniem obiektów społecznych lub zabudowy komunalnej).

Inwestor:	UMiG w Kunowie
Nazwa przedsięwzięcia:	Poszerzenie zdolności adaptacyjnych młodzieży, zwiększenie mobilności zawodowej mieszkańców, podnoszenie kwalifikacji zawodowych oraz upowszechnianie dostępu do wiedzy poprzez inicjowanie i wspieranie programów edukacyjnych
Opis przedsięwzięcia:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tworzenie świetlic środowiskowych ▪ Realizacja projektów szkoleniowo-edukacyjnych ▪ Szkolenie kadry dydaktyczno-oświatowej
Okres realizacji (z opracowaniem dokumentacji):	2008 – 2015
Przewidywany koszt inwestycji:	400 000,00
Przewidywane źródło finansowania:	Środki własne UMiG, Europejski Fundusz Społeczny

Inwestor:	UMiG w Kunowie
Nazwa przedsięwzięcia:	Działania na rzecz tworzenia równych szans edukacyjnych i spełnienie możliwości aspiracji edukacyjnych dzieci i młodzieży z różnych środowisk miasta
Opis przedsięwzięcia:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Budowa i modernizacja obiektów oświatowych ▪ Tworzenie świetlic środowiskowych ▪ Realizacja projektów szkoleniowo-edukacyjnych ▪ Szkolenie kadry
Okres realizacji (łącznie z opracowaniem dokumentacji):	2008 – 2015
Przewidywany łączny koszt inwestycji:	600 000,
Przewidywane źródło finansowania:	Środki własne UMiG, Fundusze UE

Inwestor:	UMiG w Kunowie
Nazwa przedsięwzięcia:	Działania na rzecz budowy społeczeństwa informacyjnego poprzez zwiększenie liczby pracowni komputerowych w szkołach oraz dalsze upowszechnianie nauki języków obcych
Opis przedsięwzięcia:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dopuszczenie placówek oświatowych ▪ Realizacja pozalekcyjnych form nauczania ▪ Realizacja programów oświatowych i edukacyjnych dla os. dorosłych
Okres realizacji (łącznie z opracowaniem dokumentacji):	2008 – 2015
Przewidywany łączny koszt inwestycji:	300 000,
Przewidywane źródło finansowania:	Środki własne UMiG, Fundusze UE

Inwestor:	UMiG w Kunowie
Nazwa przedsięwzięcia:	Inicjowanie i koordynacja programów prewencyjnych w celu poprawy społecznego poczucia bezpieczeństwa mieszkańców miasta oraz turystów
Opis przedsięwzięcia:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Przygotowanie i realizacja w partnerstwie z kompetentnymi i zainteresowanymi podmiotami programu na rzecz poprawy bezpieczeństwa ▪ Realizacja działań szkoleniowo-edukacyjnych skierowanych do mieszkańców miasta ▪ Budowa systemu monitoringu
Okres realizacji (łącznie z opracowaniem dokumentacji):	2008 – 2015
Przewidywany łączny koszt inwestycji:	250 000
Przewidywane źródło finansowania:	Środki własne UMiG, Fundusze UE, fundusze celowe, Kapitał Prywatny

Inwestor:	UMiG w Kunowie
Nazwa przedsięwzięcia:	Koordinacja i promocja działań na rzecz zwalczania patologii społecznych w celu przeciwdziałania trwałej marginalizacji pewnych grup społecznych
Opis przedsięwzięcia:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Realizacja działań szkoleniowo-edukacyjnych skierowanych do mieszkańców miasta ▪ Utworzenie oddziału odwykowego dla osób uzależnionych
Okres realizacji (łącznie z opracowaniem dokumentacji):	2008 – 2015
Przewidywany łączny koszt inwestycji:	250 000,00
Przewidywane źródło finansowania:	Środki własne UMiG, Fundusze UE, fundusze celowe, Kapitał Prywatny

Inwestor:	UMiG w Kunowie
Nazwa przedsięwzięcia:	Promocja i wspieranie inicjatyw obywatelskich służących przeciwdziałaniu patologiom społecznym
Opis przedsięwzięcia:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wsparcie organizacji pozarządowych w formie dotacji celowych
Okres realizacji (łącznie z opracowaniem dokumentacji):	2008 – 2015
Przewidywany łączny koszt inwestycji:	1000 000,00
Przewidywane źródło finansowania:	Środki własne UMiG

Inwestor:	UMiG w Kunowie
Nazwa przedsięwzięcia:	Wspieranie aktywności społecznej w formie partnerstwa publiczno – prywatnego oraz publiczno-społecznego
Opis przedsięwzięcia:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wsparcie organizacji pozarządowych w formie dotacji celowych ▪ Tworzenie i realizacja projektów szkoleniowo-edukacyjnych na zasadach partnerstwa
Okres realizacji (łącznie z opracowaniem dokumentacji):	2008 – 2015
Przewidywany łączny koszt inwestycji:	300 000,00
Przewidywane źródło finansowania:	Środki własne UMiG, Fundusze Strukturalne, Kapitał Prywatny

4.4 Kryteria wyboru pilotażu i kolejności realizacji zadań

Zadania inwestycyjne możliwe do realizacji w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich mają zróżnicowany wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy wspieranych obszarów. Biorąc pod uwagę fakt, iż wymienione w Programie inwestycje nie wyczerpują pełnej listy przedsięwzięć, jakie będą spełniały założenia niniejszego Programu, wybór zadań do realizacji będzie uzależniony od dostępności środków oraz stopnia realizacji przez inwestycję celów LPROM. W większości zadań, szczególnie

głównym inwestorem będzie Miasto i Gmina Kunów. W przypadku takich projektów decydującym kryterium wpływającym na wybór konkretnych rozwiązań będzie bieżąca dostępność środków finansowych.

Ze względu na możliwość realizacji projektów wpisujących się w ramy Programu przez inne jednostki publiczne lub *quasi*-publiczne realizacja ważnych z punktu widzenia miasta przedsięwzięć będzie uzależniona od możliwości finansowych tych podmiotów.

Ze względu na znaczenie społeczno-gospodarcze poszczególnych rodzajów inwestycji, dokonane pod kątem wyników analizy stanu obszarów Miasta Kunowa objętych Programem oraz ich wpływu na rozwój terenów rewitalizowanych (co jest podstawowym kryterium realizacji zadań rewitalizacyjnych na obszarach miejskich) można wskazać następującą hierarchię działań:

- Przedsięwzięcia prowadzące do poprawy stanu infrastruktury komunalnej,
- Przedsięwzięcia wpływające na polepszenie stanu cennych architektonicznie obiektów,
- Przedsięwzięcia polegające na uporządkowaniu i zwiększeniu estetyki terenów publicznych,
- Przedsięwzięcia wpływające na zmniejszenie skutków negatywnych przemian społecznych – tworzenie dostosowanej do potrzeb infrastruktury społecznej,
- Przedsięwzięcia prowadzące do zwiększenia potencjału intelektualnego mieszkańców oraz przystosowania do nowych warunków panujących na rynku pracy – rewitalizacja obiektów kulturalnych i edukacyjnych
- Przedsięwzięcia prowadzące do polepszenia stanu bezpieczeństwa w dzielnicach szczególnie dotkniętych problemami przestępczości
- Rozwój komunalnego i społecznego budownictwa mieszkaniowego
- Przedsięwzięcia polegające na rewitalizacji obiektów na cele turystyczne

Jednocześnie przy wyborze projektów do realizacji pod uwagę będą brane także takie kryteria jak:

- liczba mieszkańców objęta oddziaływaniem projektu
- wartość architektoniczna obiektów poddanych rewitalizacji
- efekt społeczny projektu w postaci tworzenia nowych miejsc pracy
- zgodność z założeniami Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego

terenów publicznych

- wpływ projektu na zmniejszenie występowania zjawisk patologicznych i przestępczości
- liczba/powierzchnia budynków przebudowanych/wyremontowanych na cele edukacyjne i społeczne
- liczba/powierzchnia obiektów zmodernizowanych na cele kulturalne i turystyczne,
- zwiększenie wskaźnika wykrywalności przestępstw na obszarach objętych projektami poprawiającymi bezpieczeństwo publiczne

Wyżej wymienione kryteria można traktować także jako wskaźniki osiągnięcia celów Programu.

Plan finansowy realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich obejmuje jedynie zidentyfikowane w okresie opracowywania Programu planowane przedsięwzięcia inwestycyjne w okresie 2007-2015 (n+2). Ze względu na dużą liczbę przedsięwzięć możliwych do realizacji oraz długi okres objęty Programem, wykraczający poza horyzont planistyczny wielu podmiotów (co uzależnione jest m.in. od wielkości posiadanych środków własnych oraz formy własności obiektów), a także nieznany jeszcze limit poziomów dofinansowania ze środków funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, wymienione projekty oraz zakres finansowy mają jedynie charakter szacunkowy. Wielkość nakładów na poszczególne zadania będzie uzależniona także od zmiany cen na rynku usług i materiałów budowlanych.

Realizacja poszczególnych projektów i zadań inwestycyjnych uzależniona jest od odpowiedniego montażu finansowego środków pochodzących z różnych źródeł. Bezwzględny priorytet w realizacji otrzymają projekty dofinansowane z funduszy strukturalnych, dotacji i innych środków zewnętrznych. Wskazane w Programie działania stanowią podstawę do konstruowania montażu finansowego i przygotowania aplikacji o wsparcie finansowe wskazanych projektów ze środków pomocy strukturalnej.

W przypadku realizacji dodatkowych inwestycji finansowanych w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich, należy spełnić następujące warunki:

- Uzyskanie zaświadczenia o zgodności inwestycji z celami Programu
- Podjęcie uchwał (wydanie decyzji) potwierdzających decyzję realizacji przedsięwzięcia przez odpowiednie organy uchwałodawcze właściwe dla poszczególnych instytucji (np. Rada Miasta i Gminy, Rada Mieszkańców, dyrektor placówki)
- Zabezpieczenie kwoty udziału własnego zgodnie z zasadami określonymi dla programów pomocowych. Kwota ta musi zostać potwierdzona niezależnymi dokumentami (np. uchwałą budżetową, dokumentami bankowymi, promesą otrzymania pożyczki/kredytu).

Zgodnie z metodologią przygotowania wniosku aplikacyjnego dla projektów współfinansowanych z pomocy strukturalnej realizacja projektów proponowanych w Programie będzie weryfikowana na podstawie przyjętych wskaźników: produktu, rezultatu i oddziaływania:

I. PRODUKT – bezpośredni, materialny efekt realizacji przedsięwzięcia mierzony konkretnymi wielkościami (długość drogi, zwiększona nośność mostu, przepustowość stacji uzdatniania wody, długość gazociągu, oddana do użytku powierzchnia itp.)

II. REZULTAT – bezpośredni wpływ zrealizowanego produktu na otoczenie społeczno – ekonomiczne uzyskany natychmiast po zakończeniu Projektu (skrócenie czasu dojazdu, zapewnienie dojazdu do x firm, zmniejszenie emisji lub zrzutu zanieczyszczeń, stworzenie nowych miejsc pracy itp.)

III. ODDZIAŁYWANIE – długofalowe konsekwencje zrealizowanego projektu, wykraczające poza natychmiastowe efekty dla bezpośrednich beneficjentów (zmniejszenie liczby wypadków drogowych, zmiany strumienia ruchu pojazdów, poprawa poszczególnych parametrów stanu środowiska naturalnego, zmiana klasy czystości wód powierzchniowych, wzrost obrotów firm, które znajdują się w obszarze oddziaływania Projektu, przyrost lub utrzymanie miejsc pracy itp.).

PRZYKŁADOWE WSKAŹNIKI PRODUKTU

- Liczba budynków poddanych renowacji
- Powierzchnia budynków poddanych renowacji
- Liczba budynków poddanych termo-renowacji
- Powierzchnia budynków poddanych termo-renowacji
- Liczba budynków poddanych remontowi/przebudowie infrastruktury technicznej
- Powierzchnia budynków poddanych remontowi/przebudowie infrastruktury technicznej
- Powierzchnia wybudowanych „plomb” w zabudowie
- Powierzchnia zdegradowanych dzielnic i obszarów miast poddanych rewitalizacji
- Liczba projektów walki z przestępczością i poprawy bezpieczeństwa mieszkańców
- Powierzchnia usługowa w wybudowanych „plombach”

- Liczba budynków przebudowanych/wyremontowanych na cele edukacyjne/społeczne
- Powierzchnia budynków zmodernizowanych na cele edukacyjne/społeczne
- Powierzchnia zmodernizowanej lokalnej bazy kulturalnej i turystycznej
- Liczba wybudowanych lokalnych punktów informacji kulturalnej i turystycznej
- Powierzchnia terenów rewitalizowanych przeznaczonych na małą infrastrukturę
- Liczba obiektów zmodernizowanych na cele kulturalne i turystyczne
- Powierzchnia obiektów zmodernizowanych na cele kulturalne i turystyczne
- Liczba systemów zabezpieczeń w obiektach dziedzictwa kulturowego
- Powierzchnia zmodernizowanych obiektów dziedzictwa kulturowego
- Powierzchnia wyremontowanej i przebudowanej infrastruktury publicznej na terenie zrewitalizowanym
- Długość zmodernizowanych dróg na obszarach objętych rewitalizacją
- Liczba zmodernizowanych obiektów infrastruktury drogowej
- Powierzchnia zmodernizowanych obiektów infrastruktury drogowej

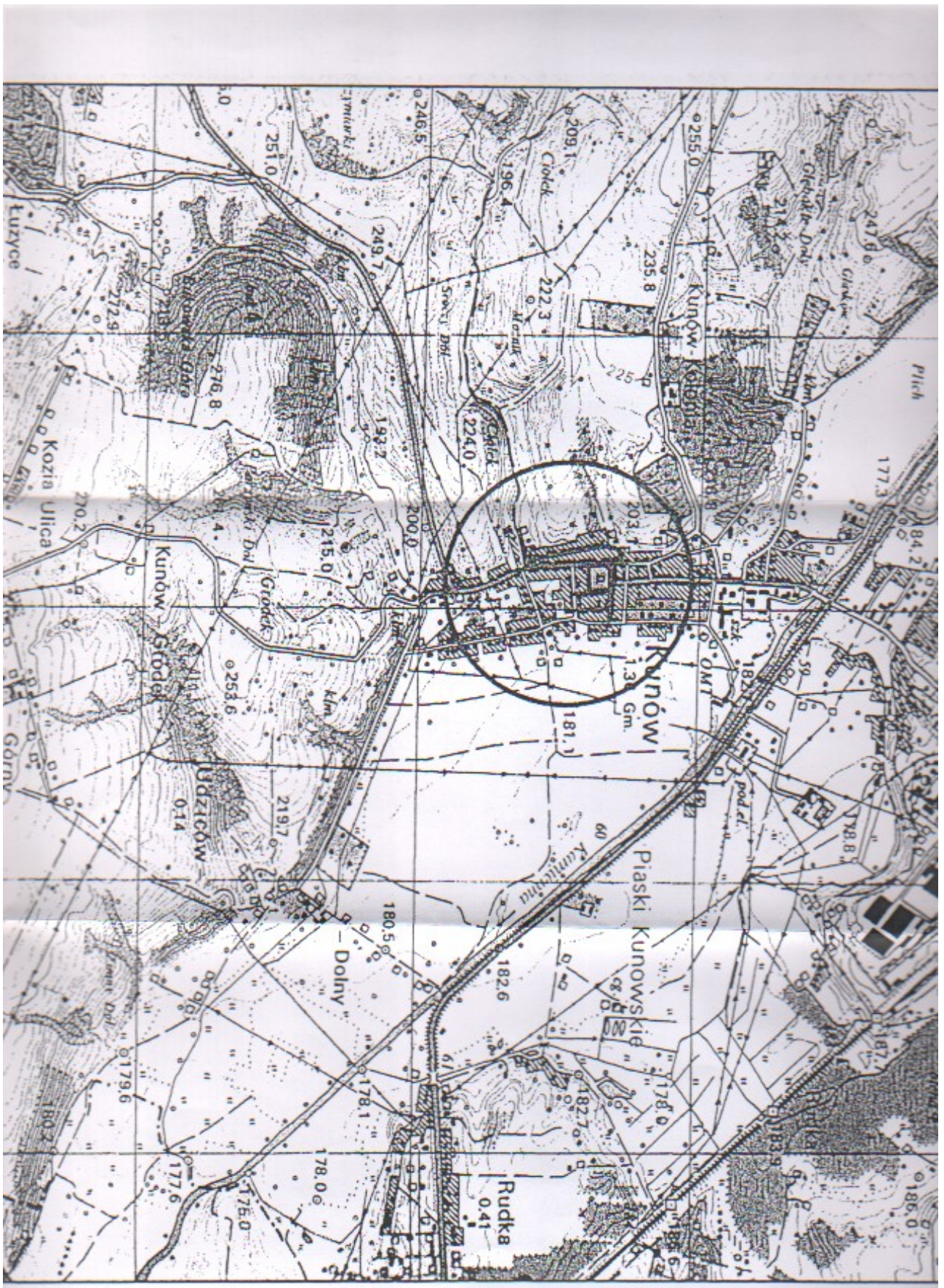
PRZYKŁADOWE WSKAŹNIKI REZULTATU

- Liczba przestępstw w mieście
- Wskaźnik wykrywalności przestępstw
- Liczba przedsiębiorstw zlokalizowanych na terenie zrewitalizowanym
- Liczba nowych ofert programowych w zakresie kultury i turystyki
- Liczba obiektów zabezpieczonych przed zagrożeniami
- Liczba nowych miejsc pracy powstała w wyniku realizacji projektów turystycznych i kulturalnych
- Liczba osób korzystających z nowej lokalnej bazy kulturalnej i turystycznej
- Powierzchnia usługowa faktycznie wykorzystywana
- Liczba nowych przedsiębiorstw
- Liczba nowych punktów usługowych na terenach zrewitalizowanych

PRZYKŁADOWE WSKAŹNIKI ODDZIAŁYWANIA

- Wskaźnik bezrobocia wśród mieszkańców terenów zrewitalizowanych
- Migracje z terenów poddanych rewitalizacji
- Liczba mieszkańców na terenach zrewitalizowanych
- Liczba pożarów, włamań do obiektów zabytkowych

- Stałe miejsca pracy w obszarze kultury i turystyki
- Wskaźnik wykształcenia wśród mieszkańców terenów zrewitalizowanych
- Liczba absolwentów szkół średnich na terenie zrewitalizowanym
- Liczba utrzymanych miejsc pracy (w okresie 2 lat)
- Liczba utrzymanych punktów usługowych (w okresie 2 lat)



- przygotowanie programów rozwoju gospodarczego, np. w dziedzinie przywrócenia lub rozwoju sektorów usług, handlu oraz drobnej przedsiębiorczości.

W przypadku realizacji dodatkowej inwestycji finansowanej w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich przez podmiot zewnętrzny, musi on uzyskać akceptację Burmistrza Miasta i Gminy o zgodności projektu z LPRM.

Podmiot zainteresowany przedłoży krótką metrykę projektu wskazującą na jego zgodność z celami LPRM. Przedkładana do UMiG metryka projektu obligatoryjnie musi zawierać następujące elementy, ułatwiające stwierdzenie jego zgodności z LPRM :

- tytuł projektu,
- wskazanie beneficjenta projektu (podmiot odpowiedzialny za jego realizację),
- przedmiot/zakres inwestycji,
- wskazanie obszaru rewitalizacji zgodnego z Programem,
- wskazanie zgodności z konkretnymi celami Programu,
- wartość projektu w PLN,
- okres rzeczowej realizacji projektu,
- stan przygotowania dokumentacji projektowej,
- przewidywane źródła finansowania projektu.

W przypadku stwierdzenia takiej zgodności przez pracowników UMiG Kunowa (w razie wątpliwości możliwa jest konsultacja z członkami Zespołu Zadaniowego ds. opracowania LPRM lub Komisjami Rady Miasta i Gminy), podmiot otrzyma akceptację zgodności projektu z celami LPRM podpisaną przez Burmistrza Miasta i Gminy, która może zostać załączana wraz z kopią LPRM do ewentualnego wniosku aplikacyjnego. Kopia wydanego potwierdzenia będzie archiwizowana, co pozwoli na efektywny monitoring Programu.

Ze względu na dużą liczbę podmiotów, które mogą być zainteresowane realizacją przedsięwzięć inwestycyjnych wpisujących się w założenia Programu należy zapewnić, iż będzie on dostępny dla każdego z nich.

Monitoring wdrażania LPRM prowadzić będzie Zespół Zadaniowy ds. opracowania LPRM, dokonując oceny jego realizacji raz na pół roku. W przypadku stwierdzenia konieczności dokonania korekt w LPRM fakt ten będzie przekazywany Burmistrzowi Miasta i Gminy.

VII. SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY WDRAŻANIA PROGRAMU

System monitorowania realizacji Programu jest procesem, mającym na celu ukazanie i analizowanie stanu zaawansowania wdrażanych projektów i ich zgodności z postawionymi założeniami. Polega on na systematycznym zbieraniu, raportowaniu i interpretowaniu danych opisujących osiągnięte efekty w odniesieniu do wydatkowanych funduszy.

System monitorowania LPROM Kunowa odbywać się będzie w oparciu o roczne sprawozdania z realizacji zadań, stanowiące uzupełniający element dokumentu.

Istotą procesu monitorowania Programu jest wyciąganie wniosków służących późniejszej ocenie jego wdrażania, w oparciu o informacje wypływające z realizacji poszczególnych zadań, a także modyfikowanie dalszych działań, celem uzyskania maksymalnych wskaźników efektywności.

Istotne znaczenie w monitorowaniu i stymulowaniu działań, w ramach LPROM Kunowa posiadać będzie Burmistrz Miasta i Gminy Kunów oraz Rada Miejska. Główną ich rolę będzie monitorowanie przebiegu zadań zawartych w Programie, celem ewentualnej interwencji – w przypadku stwierdzenia opóźnień lub nieuzasadnionej rezygnacji z ich realizacji.

Główne warunki powodzenia wdrażania Programu to:

- aktywna obecność różnego typu inwestorów
- dobrowolność przystępowania do Programu
- właściwa skala działań i autonomia jednostki zarządzającej
- elastyczność i pragmatyzm w konkretnych realizacjach przy jednoczesnym zachowaniu przyjętej strategii działań
- mobilizacja wszystkich partnerów instytucjonalnych: banków, organu wykonawczego miasta, inwestorów budowlanych, prywatnych właścicieli mieszkań i budynków, wspólnot mieszkaniowych, kupców, stowarzyszeń lokalnych
- wprowadzenie planowanych zamierzeń do programów regionalnych dla zapewnienia współfinansowania publicznego
- zaprogramowanie lokalnych instrumentów pomocy dla inwestowania w pożądanym dla rozwoju miasta dziedzinach gospodarki i infrastruktury,
- przygotowanie działań pro-społecznych, m.in. pomoc w przesiedleniach rodzin i osób samotnych oraz innych grup o specyficznych problemach, m.in. osób starszych, osób z marginesu społecznego

